

NY GENERASJON - NYE ARBEIDERE

KRISTENDOMSLÆREREN
- EN VIKTIG BUDGÆFER

TEOLOGEN
- EN VIKTIG BUDGÆFER

PRESTEN
- EN VIKTIG BUDGÆFER

KATEKETEN
- EN VIKTIG BUDGÆFER

MF uddanner
arbejdere som bringer
evangeliet
til nye generationer

4/89 55.årgang

LYS og LIV

UTGITT AV:
DET TEOLOGISKE MENIGHETSAKADEMIET

Nye opplegg – nye behov

Av Nils-Petter Enstad

Særlig for å komme det økende behovet for veiledere av teologiske studenter i møte, er det blitt etablert en veilederutdannelse ved Menighetsfakultetet. Denne utdannelsen har sin egen profil blant lignende tilbud. Det første kullet har allerede gjennomført hoveddelen av opplegget, og er i ferd med å oppnå kompetanse som godkjente veiledere, forteller førstelektor Tor Johan Grevbo ved Det praktisk-teologiske seminar. Han er leder for utdannelsen.

Utdannelsen tar sikte på å gi kompetanse til såvel praktisk veilederarbeid som teologisk etterarbeid. Selv om utgangspunktet for kurset er å utdanne veiledere for teologiske studenter og kandidater fra MF under deres praksisperioder, er innholdet selvsagt anvendelig også i andre sammenhenger som roper på veiledning, understreker Grevbo.

Sju veiledere

I første omgang har sju prester i Den norske kirke fått dette tilbudet, og en av dem, res.kap. Anders Moen Kvalsnes i Stovner menighet i Oslo, har som den første også fullført hele opplegget. Kull nr. 2 får sine innbydelser i disse dager. Dette kullet vil bestå av seks prester. Om to år planlegger man fra MFs side en gjennomgripende vurdering og revisjon av hele opplegget, og tilbudet blir landsdekkende.

Det er på mange måter et krevende kurs man må gjennom for å kunne «smykke seg» med tittelen «GVMF» (Godkjent veileder fra MF). I tillegg til omfattende gruppearbeid og praktiske øvelser, må alle levere skriftlige arbeider. Disse oppgavene er ikke bare veileder-relaterte; det er noe av målsettingen med kurset å sti-

mulere til stadig arbeid med fremfor alt praktisk-teologiske problemstillinger.

Blant oppgavene som det arbeides med i den første gruppen, kan nevnes «Hvordan skal kirken møte underholdningskulturen?»; «Bruk av skjønlitteraturen i prekenen»; «Herlighetsteologiens utfordringer»; Kommunikasjon i et ny-testamentlig perspektiv» og en analyse av andaktsbøker for ungdom.

Ett år

Man tar sikte på at hele utdannelsen kan gjennomføres i løpet av ett år. Sentralt står ti gruppesamlinger av 4 timers varighet. Også heldagssamlinger er en del av opplegget.

Behovet for veiledere er stort, og med dette tilbudet vil MF være med å prege veiledermarkedet, sier Tor Johan Grevbo. — Samtidig ønsker vi å styrke hele veilederaspektet ved prestetjenesten. En prest er alltid en veileder.

De sju prestene som har deltatt ved det første kurset for veiledere på MF: Fra venstre: Einar Salvesen, Hans Erik Raustøl, Paul Erik Wirgenes, Anders Moen Kvalsnes, Terje Fonk, Agnar Holme og Øyvind Hartberg. Foran: Praktisklektorene Per Karstensen (til venstre) og Tor Johan Grevbo.

LYS og LIV

Utgiver:

Det Teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlig redaktører:

Olav Skjevesland
Erling Servan

Redaktør:

Trond B. Solvang

Redaksjonssekretær:

Nils-Petter Enstad

Studentrepresentant:

Arild Steinsland

Grafisk form:

Trond B. Solvang

Illustrasjoner:

Marita Elvemo Sivertsen

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det Teologiske Menighetsfakultet. Bladet utkommer med 6 nummer årlig, og sendes gratis til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere.

Alle som ellers ønsker det, får bladet gratis tilsendt.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen (ifølge skattelovens paragraf 44).

Studier ved MF:

MF tilbyr følgende tre studier:

- Kristendomskunnskap (grunnfag, mellomfag og hovedfag).
- Teologi med praktisk-teologisk seminar.
- Kateketseminar.

Ta kontakt med studieveilederne!

Det Teologiske Menighetsfakultet

Adr.: Gydas vei 4 - 0363 Oslo 3

Tlf.: (02) 46 79 00

Fax.: (02) 69 18 90

Bankgiro: 6038 30 18636

Postgiro: 5 12 87 80

Trykk: Reenskaug Trykkeri A/S

Opplag dette nr: 32 000

Forsidefoto: Trond B. Solvang

Neste nummer kommer:

10. oktober.

Gammeldags – men ikke avlegs!

Ved Erling Servan

«Styringsmodellen på Menighetsfakultetet må da være håpløs gammel-dags», sier enkelte. «Har dere ingen eierorganisasjoner», spør noen. «Hva slags demokrati er det dere praktiserer», spør andre. Forslag om representasjon fra organisasjonene, bispedømmerådene, eller de kristne institusjonene dukker stadig opp i spørsmålsstillingen. Felles for alle som spør på denne måten er at de ikke kjenner bakgrunnen for den ordningen Menighetsfakultetets grunnleggere valgte for over 80 år siden. Noen har også vanskeligheter med å forstå at en gammeldags modell kan være både meningsfull og «up to date».

Vi har nettopp hatt valg av 7 nye forstandere ved Menighetsfakultetet. De er valgt for en periode på 9 år. Valg av medlemmer til forstanderskapet foretas hvert 3. år, slik at de 21 forstandere skiftes ut etter en «rullende» modell. Alle er personlig valgt og for å kunne velges må de «bekjenne den kristne tro etter vår kirkes bekjennelse og føre en kristelig vandel» (grunnreglenes § 22). Dette er det viktigste kravet for å kunne virke i ledelsen av menighetenes eget fakultet. I tillegg har grunnreglene enkelte bestemmelser om geografiske fordeling fordi MF også er hele landets fakultet.

Det er bare de 21 forstandere som har stemmerett ved valgene, og det er også disse 21 som velger medlemmer til MFs styre.

Dette er på alle måter en unik modell – vi kjenner ikke til at noen annen institusjon eller organisasjon har samme ordning.

«

En gammeldags og unik modell – javel, men ikke avlegs

Modellen ble valgt for å sikre at Menighetsfakultetets kurs «på grunnlag av Guds ord på kirkenes evangeliske-lutherske bekjennelse», skulle sikres for fremtiden. Det viktigste instrument for å holde denne kursen er: BIBELEN – en bok som snart er to tusen år gammel og stadig like aktuell.

Forstanderskapet ved Menighetsfakultetet er fakultetets øverste myndighet og tilsynsorgan. MFs styre fører «det nærmere tilsyn med fakultetet og avgjør de løpende forretninger», som det står i grunnreglene. Det er derfor svært viktig å velge medlemmer til forstanderskap og styre som er seg bevisst det ansvar de har på menighetenes vegne. Og det er minst like viktig for alle som ønsker at Menighetsfakultetet i fremtiden skal styres med en fast kurs etter Guds ord, og be for de som er valgt til å ivareta dette oppdraget.

Erling Servan

Kjetil Haga:

«Vel Gud, jeg har gjort det beste jeg kunne»

Stud.theol. Kjetil Haga er en av de 40 teologistudentene som i sommer har hatt praksis som prest.

Denne sommerpraksisen som er en del av den nye studieordningen (se Lys og Liv nr. 3/89) og kaster studentene ut i virkeligheten etter to års studium.

Både studentene og lærerne så med stor spenning frem til hvordan sommerpraksisen skulle vise seg å fungere.

For mange ble sommerpraksisen en stor opplevelse, med mye ny erfaring, vanskelige utfordringer og berikende bekjentskap.

I denne artikkelen har vi avlagt Kjetil Haga et besøk i kirkebakken i Alta for å høre hans erfaringer fra den nye og spennende sommerpraksisen.

Hva slags tanker gjør du deg ut fra at denne praksisperioden kommer etter forholdsvis kort studietid?

Jeg synes det er veldig positivt å ha en slik praksisperiode nettopp etter så kort studietid. Praksisen gir oss en fin mulighet til å oppleve preste-yrket «fra innsiden». Dette tror jeg er nyttig, både for at vi skal kunne få noe nærmere kjennskap til det yrket som vi etterhvert

selv skal inn i, og ikke minst for at vi på grunnlag av slike erfaringer skal kunne prioritere og velge hva vi ønsker å legge mest vekt på videre i studiene. Med en slik tidlig praksis får vi også noen konkrete erfaringer å knytte de mange problemstillingene som vil dukke opp senere i studiet til, noe som kan være med på å binde det teoretiske og det praktiske tettere sammen.

En praksisperiode såpass tidlig i studiet må nesten nødvendigvis føre oss ut i situasjoner som er på grensen av hva vi har forutsetninger for å kunne takle og hvor vi kommer til kort. Derimot vil jeg tro at dersom man noensinne hadde regnet med å unngå slike situasjoner i en preste-tjeneste, spør det vel om det da ikke er like greit å få denne eventuelle kaldusjen nå, ettersom en slik innstilling neppe ville vise seg særlig holdbar uanset hvor lenge man måtte ha studert.

Vil de erfaringene du har gjort til nå ha noen innvirkning på resten av studiet ditt?

Det tror jeg ganske bestemt at de vil ha. Uten å skulle gjøre det altfor dramatisk, tror jeg nok at mitt generelle syn på teologiens betydning har blitt forandret gjennom denne praksis-perioden. Dette at det er noe annet å være prest enn å være leder i en ungdomsklubb, og dette at det er viktig å ha et gjennomarbeidet teologisk fundament, er jo ting som man har hørt gang på gang og som man til en viss grad, spesielt i tunge stunder på lesesalen, har forsøkt å overbevise seg selv om. Derimot har det for meg virket langt sterkere å konkret få

oppleve dette, og sommerpraksisen har på denne måten også fungert som en inspirasjon til å gå løs på studiene videre.

Har praksisperioden til nå hatt noen innvirkning på ditt valg av framtidig yrke/fortsett studium?

Jeg føler at denne praksis-perioden har virket på en bekreftende måte i forholdet til mitt fremtidige valg av yrke. I forskjellige av de situasjonene som jeg har kommet bort i, har jeg, til tross for en viss naturlig svette og hjertebank, følt en veldig ro og visshet om at jeg er på «rett spor» og at det er i en slik tjeneste Gud vil bruke meg.

Hva videre studium angår, har praksisperioden som jeg sa virket inspirerende. Samtidig har jeg merket meg hvor utrolig lærerik en slik praksisperiode er, og jeg ser det i det hele tatt som svært utviklende å stadig sette seg selv i situasjoner som er nye, hvor man beveger seg «på tynn is» og på den måten også er helt avhengig av Guds hjelp. Jeg vil derfor ikke etter denne sommerpraksisen se det som noe mål å gjøre meg ferdig med studiet å finne en slags balanse mellom lesingen og det praktiske.

Hvordan har du opplevd utfordringen ved å stå ansikt til ansikt med erfarne kristne, ogjeller å møte mennesker i forskjellige (kanskje vanskelige) livssituasjoner? (Sorg, f.eks.)

Dette var nok noe av det som jeg forhånd var mest spent på, men som jeg har opplevd at har gitt meg veldig mye. I det hele tatt har jeg blitt møtt av en stor velvilje fra menneskene her. Det har også virket slik at samtidig som

folk har vært klar over min situasjon og forventet deretter, så har jeg blitt tatt imot med respekt, ofte tiltalt kun som «presten», og på den måten få føle at jeg har kunnet fungere, ikke bare som den uferdige studenten jeg er, men i kraft av at jeg har stutt i en tjeneste hvor det nettopp ikke er meg og mitt som er det vesentlige.

I forbindelse med sorg-situasjoner, fikk vi under orienteringen før vi skulle ut følgende råd: «Dere har to ører og én munn. Dere burde derfor lytte dobbelt så mye som dere snakker». Dette noe humoristisk utformede utsagn har vært en god tommelfingerregel å holde seg til. I forbindelse med sorg-samtalene har jeg jo da også opplevd at det viktigste ikke nødvendigvis har vært å skulle være (eller forsøke å være) teolog, men å være et medmenneske.

Noen opplevelser/episoder du vil dra fram? Noen kommentarer?

På grunn av en plutselig sykemelding ble praksis-perioden for meg noe annerledes enn planlagt. Dette førte til at jeg brått ble stående på egne ben og skulle ta meg av en rekke oppgaver som raskt tårnet seg opp. Jeg opplevde da etterhvert både å bli sliten og det å befinne meg i en situasjon hvor jeg følte at min kapasitet knapt nok strakk til. Det som jeg da fikk oppleve var noe som for meg blir stående og som jeg ser på som det viktigste i hele min videre tjeneste. Det jeg fikk gjøre var å bruke den tid og de krefter som jeg hadde til forberedelser og så legge det fram for Gud og si: «Vel Gud, jeg har gjort det beste jeg kunne. Det er kanskje ikke rare greiene, men jeg legger det i dine hender. Må du bruke det slik du vil.» Å da få oppleve at det gikk over all forventning, og i det hele tatt å oppleve at 40 studenter med to års bakgrunn i sommer har kunnet tjenestegjøre på en slik måte i kirka blir for meg et vitnesbyrd som både motiverer og som sier noe om hvilken sammenheng vi står i.

Norsk skole gjennom 250 år:

En helt spesiell situasjon

Av Nils-Petter Enstad

Selv om koblingen mellom kirken, skolen og staten er løsere i dag enn den har vært tidligere, står disse tre fremdeles i et forhold til hverandre som er helt spesiell i global sammenheng. Den som hevder dette, er dr. philos. Brynjar Haraldsø, som er professor ved Menighetsfakultet. Han har redigert boka *Kirke - skole - stat - 1739-1989*, som kommer ut på IKO-forlaget i juni.

— I de andre skandinaviske landene, som Danmark og Sverige, finner man paralleller, men det er her i Norge dette forholdet er sterkest markert, sier Brynjar Haraldsø.

Da «allmueskolene» ble etablert for 250 år siden, var det for å følge opp et behov som innføringen av konfirmasjonen tre år tidligere hadde avdekket: Behovet for å kunne lese og på den måten gjøre seg kjent med katekismen, som også var «pensum» i skolen. Helt fram til innføringen av skoleloven av 1969 var det «opplest og vedtatt» at kristendomsopplæringen i skolen var kirkens dåpsopplæring. Opplæringen var med andre ord uløselig knyttet til den evangelisk-lutherske bekjennelse; noe ikke minst fri-kirkelige var motstandere av. Pinsevennen og Kr.F.-politikeren Martin Ski var blant de fri-kirkeliges fremste talsmenn mot dette.

Etter 1969 er kristendomsopplæringen i skolen definert som skolens undervisning; kirken må sørge for sin dåpsopplæring selv. Men selv om dette førte til at bestemmelsen om at alle som underviser i kristendom må være medlemmer av et luthersk trossamfunn, ble strøket i skoleloven av 1969, er det fremdeles et tett fellesskap mellom kirken, staten og skolen, først og fremst ved at undervisnin-

gen fortsatt er konfesjonsbundet, slår Brynjar Haraldsø fast.

Standardverk

Skolehistorien som Brynjar Haraldsø har stått i spissen for, er den første samlede oversikt over forholdet mellom kirke og skole i norsk skolehistorie, og vil som sådan være et standardverk for framtidige pedagoger og historikere. Verket ble «unntatt» under en faglig dag som kirkehistorie-seksjonene ved Menighetsfakultet arrangerte høsten 1987. Der ble det så bestemt at man skulle gi ut et skrift om forholdet mellom kirken og skolen i Norge, og ha dette ferdig til jubileumsåret 1989. Brynjar Haraldsø, som året før hadde redigert en liknende bok om konfirmasjon i Den Norske Kirke gjennom 250 år, fikk i oppdrag å være redaktør også for dette verket.

Kirkehistorikere og pedagoger har skrevet om hver sine tidsepoker og hver sine emner, fra Det

Dr. philos. Brynjar Haraldsø har redigert boka om forholdet mellom kirken, skolen og staten gjennom 250 år. Haraldsø er professor i kirkehistorie ved Menighetsfakultet i Oslo.

Omslaget til boka «Kirke - skole - stat 1739-1989» som kommer ut denne måneden.

stille hundreåret - menighetsskolenes tid, til *Kan vi lære av historien?* og *Samarbeid mellom kirke og skole*. Blant forfatterne finner vi professorene Åge Holter, Ivar Asheim, Bernt Oftestad og Torstein Harbo, foruten fakultetslektor Sverre Dag Mogstad, instituttstyrer Erling Birkedal og verkets redaktør.

Boka er utstyrt med et fylldig register, og med en oppsummering av innholdet på engelsk.

Internasjonal koferanse

Forholdet mellom kirke, skole og stat i Norge vil også være ett av temaene under en internasjonal konferanse for skolehistorikere som holdes i Oslo fra 9. til 12. august. At konferansen, som er den ellefte i sitt slag, denne gang er lagt til Oslo, må blant annet ses i sammenheng med skole-jubileet.

Et av de fire hovedforedragene blir nettopp *Church - state - school. The Norwegian case*. Det er professor Åge Holter, nestor i forfatterkollegiet bak boka *Kirke - skole - stat*, som holder foredraget, og emnet ble tatt opp av arrangørene på professor Brynjar Haraldsø initiativ, i «konferanse» med 70-80 forslag til temaer som ble sendt inn fra hele verden.

«Fra – til»

Ved Ulla Schmidt

«Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, han har evig liv og kommer ikke for dommen, men er gått over fra døden til livet.» (Joh. 5,24)

«Fra døden til livet»; — her kommer noe av selve grunntonen i Johannesevangeliet frem. Det tales om to «verdener», eller om man vil, to former for tilværelser. To verdener som er absolutt motsatte av hverandre, der intet er felles; mellom disse finnes ingen myk overgang, ingen gråsoner.

Den ene verden, eller «sfære», merket av døden, mørket og løgnen; og den andre verden, merket av sannheten, lyset og livet.

I en tid og et samfunn hvor vi har vennet oss til å tenke i myke nyanser, være på vakt mot bastante påstander og verdsette det uklare, virker dette unyanserte verdensbildet vi her presenteres for skremmende.

Det fratar oss tryggheten ved å kunne gardere oss med «både-og», «på den ene og på den andre side», ha våre ben i flere leire på én gang.

For skal vi tro beskrivelsen vi får hos Johannes finnes det kun to muligheter, og vi kan bare ha vår plass innenfor én av dem. Det er ikke anledning til å satse på flere hester. Nøytralitet eller likegyldighet er en umulighet.

Vi befinner oss alltid enten i dødens og mørkets verden, eller i livets og lysets verden. Ikke i kraft av vår egen gode, henholdsvis dårlige oppførsel, men i kraft av hva som skjer med oss i møte med Jesus Kristus.

I møtet med Ham ser vi hva lyset, sannheten og livet egentlig er; det vi ikke makter å skape selv, det vi kanskje, bevisst eller ubevisst, lengter intenst etter, men aldri er istand til å oppnå, det kommer til oss. Gis oss som en mulighet midt i mørkets og dødens verden.

Nå er det vel muligens nokså uvant for de fleste av oss å omgås begreper som «mørke» og «løgn», ihvertfall når de brukes i dyper forståelse, som betegnelser for den tilværelse vi har ved oss selv.

Men de fleste kjenner nok innholdet i dette. Vi kjenner angsten for fremtiden, motløsheten over lidelser vi rammes av, over den ondskap vi påfører andre og den verden vi er gitt, følelsen av det meningsløse strev i våre liv.

Men i møtet med Jesus kalles vi til en ny verden, en ny «tilstand».

Ikke en problemfri og sorgløs verden, men en *Kristusmerket* verden.

«Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg . . . er gått over fra døden til livet». I møtet med den oppstandne kalles vi til å la oss føre over fra død til liv, fra mørke til lys.

Og dette er ikke noe som kun skjer én gang. Hver gang vi står «ansikt til ansikt» med Kristus i Ord og Sakrament, bys vi ved

Stud.theol. Ulla Schmidt avsluttet i sommer sin periode som leder i MFs studentutvalg.

Hans nåde del i livet og sannheten.

Ved Hans nåde får vi stadig igjen ta imot tilbudet om en verden som er så kvalitativt annerledes enn den vi selv er herre over; vi får tre inn i en verden, en tilstand, under en annen «overskrift».

Ved nåden får vi mulighet til å leve i lyset, leve som lysets barn (Ef. 5.8).

Men det finnes altså kun én av to muligheter: Enten: mørket, løgnen; den dødsmerkede verden.

Eller: lyset, sannheten, livet; den verden som er merket av Kristus.

M81-89

MF-forstander Lars Gunnar Lie:

Midt i Den Norske Kirke

Tekst og foto: Nils-Petter Enstad

Han plasserer seg «midt i Den Norske Kirke», MF-forstanderen og stortingsrepresentanten Lars Gunnar Lie fra Førde i Sogn og Fjordane. Det er menighetsarbeidet i Førde, og foreningsarbeid for Den Norske Misjonsselskap som har lagt beslag på den kirkelige delen av arbeidsinnsatsen hans. Blant annet som formann i menighetsrådet. Selv mener han at det var gjennom arbeidet han utførte i dette vervet at han ble trukket med i politisk arbeid, først på kommunalt plan; og fra 1985 som stortingsrepresentant for Kristelig Folkeparti.

I Oslo har den kirkelige innsatsen begrenset seg til å være benkeslitter i Skøyen menighet, medgir han selv; det er ikke så enkelt for en topp-politiker fra distriktene å kombinere kirkelig engasjement med politiske verv.

«Far» eller «fadder»?

Lars Gunnar Lie var blant dem som arbeidet aktivt for at MF skulle få den tilleggsbevilgningen på 1,9 millioner som ble gitt i statsråd 7. april i vår. Noe «farskap» for denne bevilgningen vil han bestemt ikke vestå seg; til nød et «delt foreldreansvar» eller helst bare et «faddeskap».

— Slaget sto da en samlet kirke- og undervisningskomite vedtok å be Kultur- og Vitenskapsdepartementet se på satsene på nytt. Da det så dro litt ut før departementet ga respons på det som måtte oppfattes som Stortingets vilje, ble det tatt et nytt initiativ, men det avgjørende var nok den samtalen jeg hadde med statsråd Bakke, sier «fadderren».

Det er imidlertid viktig at man er varsom når det gjelder å engasjere seg som stortingspolitiker i saker der man har tillitsverv

«utenom» Stortinget, understreker Lars Gunnar Lie.

— Som «saksordfører» i komiteen for saker som har med kirkelig og privatskoler å gjøre, er det helt avgjørende at jeg har fullstendig tillit i komiteen. Et slikt tillitsforhold er være eller ikke være når det gjelder å få gjennomslag for viktige, prinsipielle spørsmål.

Etisk forskning

Dagen før Lys og Liv møtte Lars Gunnar Lie i stortingsrestauranten, var Forskningsmeldingen blitt levert kulturministeren. Det er særlig to prinsipp Lie er glad man har fått knesatt i denne meldingen. Det første er at flertallet i komiteen går inn for at de private høyskolene som driver med forskning skal knyttes til «Norges-nettet»; noe som vil få betydning for savel Menighetsfakultetet, Norsk Lærerakademi og Misjonshøyskolen, som de andre private instituttene som driver forskning. Det andre er at en samlet komité har slått fast at fagene teologi og filosofi må spille en vesentlig rolle innen den etiske forskningen.

— Jeg ser det som veldig sentralt at akkurat disse to fagene, og

bare disse to, er nevnt i den forbindelse, sier han.

To stortings-forstandere

To av MFs 21 forstandere sitter for tiden på Stortinget; en teolog og en legmann. Begge representerer Kristelig Folkeparti.

— Jeg så gjerne at også andre partier var representanter i Forstanderskapet, og er klar over at en for sterk tilknytning til ett parti, lett kan bli en belastning. Men på den annen side er jeg ikke valgt inn i MFs forstanderskap fordi jeg er politiker, men fordi jeg tilhører det norske kristenfolk, sier han.

Selv tror han at det var oppveksten på Sotra, der både kirke og indremisjon står sterkt, som plasserte ham i sentrum også i kirkelig forstand. — Jeg har ingen betenkeligheter mot kvinnelige prester, for eksempel, sier han, men understreker samtidig at han er legmann, og ser ikke forholdet mellom kirke og organisasjoner som et enten-eller, men i høy grad som et både-og. I ungdomsårene og studieårene var det Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag som preget ham. Her fikk han kontakt med en del MF-studenter, og dette skapte interesse for en tilknytning til fakultetet. At han har en bror som fikk sin teologiske utdanning ved MF (og som nå er domprost i Hamar), forsterket tilknytningen.

Lars Gunnar Lie ble valgt som varamedlem til Menighetsfakultetets forstanderskap i 1986; ved årets forstanderskapsmøte ble han valgt inn som fast medlem.

— Jeg tror det er sunt med legfolk i et organ som forstanderskapet. Livserfaring og personlig kristenliv kan iblant supplere teologien, sier realisten, senteristen, politikeren og MF-forstanderen til slutt.

Presteinvasjon på M/T «Polytrader»

Av Kjell Bertel Nyland

De 22 sjøfolkene ombord i Einar Rasmussens M/T «Polytrader» har trolig aldri sett så mange prester og prestekandidater på en gang som da båten nærmest ble invadert av 27 prester og prestekandidater med sjømannsprestene Bjarne Hjelvik og Harald Daasvand som veivisere, mens den løstet olje fra Stattjordfeltet i Europort.

Det noe uvanlige skipsbesøket fant sted 29. april i forbindelse med Sjømannsmisjonens årlige kandidattur til kontinentet. Turen, som dels er en informasjonstur og dels en rekrutteringstur, ble i år arrangert for 23. gang. De vordende prester fikk stifte bekjentskap med Sjømannsmisjonens arbeid både i Rotterdam, Europort, Antwerpen, Brussel

og Hamburg og dessuten med studentpresttjenesten.

— Skipsbesøket ble et høydepunkt på turen, sier cand.teol. Axel J. Bugge, som i sommer avsluttet sin presteutdannelse ved MF.

— Det var interessant å møte sjøfolkene på deres egen hjemmebane, snakke med stuerten, få omvisning i bysse og messe, se hvordan sjøfolkene bor, og i det hele lære mest mulig om deres hverdag. Jeg fikk høre litt om forholdet mellom det å være på sjøen og å være hjemme hos familien. Rastløsheten som sjøfolk ofte føler på når de har vært hjemme en tid og om ensomheten ombord. Axel J. Bugge som selv begynte på kokk- og stuertskole en gang, tror det må være krevende å være sjømann.

— Men, legger han til, — det

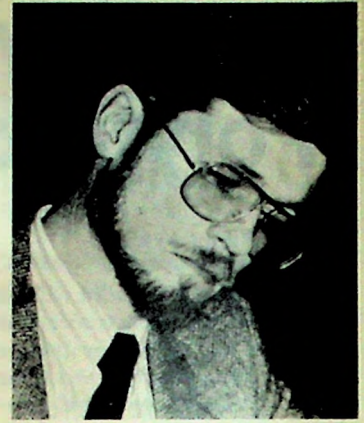
gjorde et sterkt inntrykk å merke det nære forholdet mellom sjøfolkene og sjømannskirken, et forhold som ble understreket både gjennom uttalelser jeg hørte ombord, og gjennom det faktum at skipets telegrafist nærmest kastet seg over kandidatene for å få dem til å kjøpe lodder til inntekt for Sjømannsmisjonen.

I forrige nummer var temaet: «De hadde alt felles».

I dette nummeret går vi videre i studiet av Apostlenes gjerninger. Ansvarlig for temaet er fakultetslektor Reidar Hvalvik som arbeider med nytestamentlig teologi ved MF. Bibelstudiet omkring apostlenes gjerninger er utdrag fra Hvalviks bok «Fra Jerusalem til jordens ender — hovedtrekk i apostlenes gjerninger», bearbeidet for Lys og Liv av Reidar Hvalvik.

«Bibelstudium» i neste nummer: «Hvordan får man den Hellige Ånd».

Vi leser Apostlenes gjerninger (4)

Tegn og undere i Apostlenes gjerninger

I sin omtale av livet av livet i urmenigheten nevner Lukas at apostlene gjorde mange tegn og under (Apg. 2,43; 5,12). I andre tekster berettes det samme om Stefanus (6,8). Filip (8,6ff), Paulus og Barnabas (14,3; 15,12). Flest underfortellinger er knyttet til Peter og Paulus (jfr. 3,1ff; 9,32ff; 14,8ff; 16,16ff; 20,7ff; 28,3ff).

Hvordan er så disse tegn og under forstått i Apg? Vi vet at man i den hellenistiske omverden ofte oppfattet undergjørere som «guddommelige mennesker». En slik oppfatning er også reflektert i Apg. I 14,8ff fortelles det at Paulus helbredet en mann i Lystra, noe som førte til at folket ville tilbe Paulus og Barnabas som guder. Og da Paulus ble bitt av en orm uten å få mén av det, trodde folket på Malta at han var en gud (28,3ff).

Betyr så dette at også Lukas har oppfattet Paulus som nærmest guddommelig? Nei! Det Lukas refererer til, er folks oppfatning og ikke sin egen. Når det for eksempel gjelder episoden på

Malta, har han vel selv forstått den i lys av Jesu løfte om at hans usendinger skal kunne trå på slanger og skorpioner uten å ta skade av det (Luk 10,19).

Det finnes imidlertid også et par andre tekster som kan minne om forestillinger knyttet til såkalte guddommelige mennesker. I 5,15 og 19,12 får en inntrykk av at Peter og Paulus tillegges mirakuløse/magiske krefter. Ifølge 5,15 ble syke folk båret ut på gatene i håp om at Peters skygge skulle falle på dem, underforstått: slik at de ble helbredet. Men også her refereres vel folks oppfatning. (Troen på at skygger kunne ha magiske krefter er kjent ellers i antikken.) — I 19,12 sies det imidlertid at folk ble friske ved berøring av klær som Paulus hadde brukt. Hva slags forestillinger som her ligger til grunn, er usikkert. At Lukas skulle tenke på magiske krefter, er usannsynlig siden han ellers klart tar avstand fra slike forestillinger (jfr. 8,18ff og 19,13ff). Og gjentatte ganger understreker han at apostlenes

undergjerninger er *Guds verk*. Det tales for eksempel i 15,12 om «alle de tegn og under Gud hadde latt dem gjøre blant hedningene» (jfr. 14,3 og 19,11). Det samme sies også indirekte ved formuleringen «Mange tegn og under ble gjort blant folket ved apostlenes hender» (5,12; jfr. 14,3).

I andre tekster fremheves det at det er den opphøyde Jesus Kristus som bevirker underne. Etter at Peter og Johannes hadde helbredet en lam i tempelporten, understreker Peter at helbredelsen ikke hadde skjedd på grunn av deres «egen kraft eller fromhet» (3,12), men at det var «Jesu navn», det vil si Jesus selv, som hadde helbredet ham (3,16). At Jesus er den som handler, fremheves også i Peters ord til Æneas i 9,34: «Æneas, Jesus Kristus helbreder deg. Stå opp . . .»

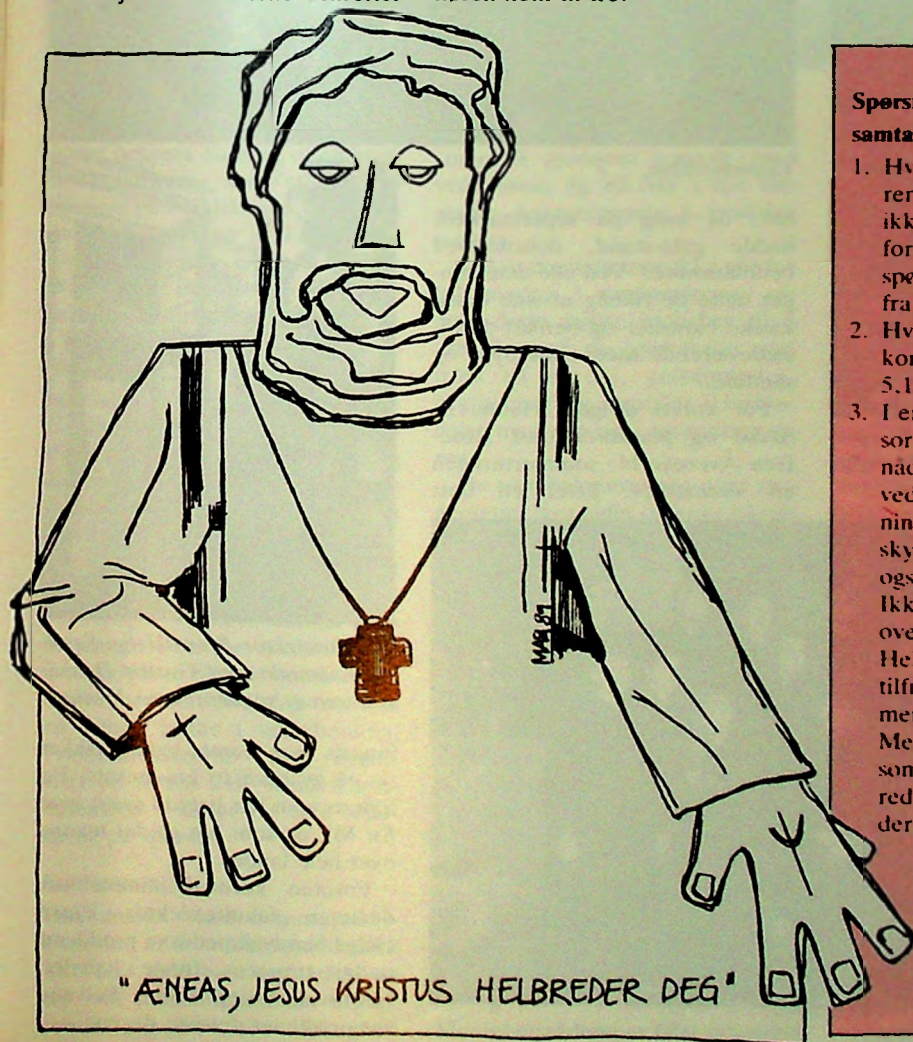
Det er også verdt å merke seg at underne settes i sammenheng med Åndens virksomhet. Dette kommer særlig klart fram i Peters tale på pinsedag der tegn og under forstås som et resultat av Åndens virksomhet. Når Lukas i 2,17f

gjengir teksten fra Joel 3,1ff om «de siste dager», tilføyer han i v. 19 ordet «tegn». Dette ordet kommer så igjen i uttrykket «under og tegn» i v. 22 og v. 43. I 2,22 tales det om Jesu undergjerninger og i 2,43 om apostlenes. Nevnes skal også 10,38 hvor det sies at Jesu undergjerninger var et resultat av at Gud hadde salvet ham med «Hellig Ånd og kraft». Tilsvarende omtales åndsfulde og undergjerninger også når det gjelder Stefanus (6,8) og Paulus (13,9ff).

Hva er så undernes funksjon ifølge Apg? Svaret gis kanskje best i 14,3 hvor det heter at Herren «selv vitnet for sitt nådeord ved de tegn og under han lot skje ved deres hender». Med andre ord: Gjennom underne bekrefter

Gud apostlenes forkynnelse. Underne er altså nøye knyttet sammen med forkynnelsen av Guds ord. Dette illustreres klart i beretningen om Paulus og Barnabas på Kypros. De forkynte Guds ord for guvernøren Sergius Paulus, men ble motarbeidet av trollmannen Elymas som forsøkte å få guvernøren bort fra troen (13,7f). Elymas var altså en hindring for evangeliets utbredelse, og ble derfor rammet av et såkalt «straffeunder» (han ble blind, 13,9ff). Og i v. 12 heter det så: «Da guvernøren så det som skjedde, ble han helt overveldet av Herrens lære og kom til troen». Underet støttet opp om den forutgående forkynnelsen, og guvernøren kom til tro.

Sammenhengen mellom forkynnelse og undergjerninger er viktig fordi underne i seg selv er misforståelige. For eksempel trodde hedningene i Lystra at Paulus og Barnabas var guder fordi de hadde helbredet en lam (14,8ff). Løsrivet fra forkynnelsen har altså underne liten eller ingen verdi. I flere tilfelle ser det imidlertid ut til at underne har skapt nysgjerrighet og åpenhet for evangeliet (jfr 8,5ff; 9,35-42). Underne kan altså ha gått forut for forkynnelsen, men ikke uavhengig av den.

Spørsmål til repetisjon og samtale:

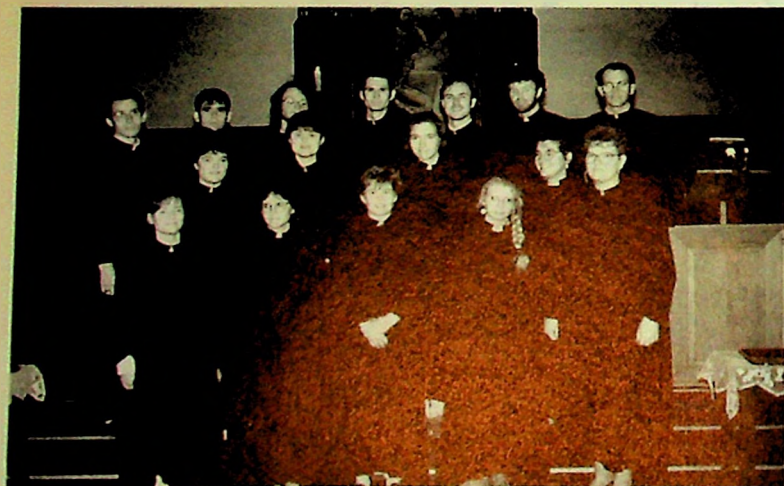
1. Hvorfor er det så avgjørende at undergjerninger ikke løsrives fra evangelieforkynnelsen? Besvar spørsmålet med eksempler fra Apg.
2. Hvilket syn på underne kommer til uttrykk i Apg. 5,12 og 14,3?
3. I en tale i 1933 kom professor Ole Hallestad inn på nådegaver som helbredelse ved bønn og kraftige gjerninger. Så sier han: «Vi skylder vår tvilepsyke slekt også disse utvortes under. Ikke så at vi skulle kunne overbevise fornekterne. Heller ikke så at vi skulle tilfredsstille det uandelige menneskets nysgjerrighet. Men det er noe ved underet som blir til hjelp for den redelige tviler.» Hva mener dere om dette utsagnet?

Det finnes mange sikre vårtegn, men det finnes også sikre tegn på at sommeren har kommet. Ser man ganske mange år bakover, så oppdager man fort ett sikkert sommertegn. Når eksamen er avsluttet ved MF, da reiser MF-koret på sin tradisjonsrike sommerturne.

I år gikk turen til Trøndelag, med blant annet besøk i Trondenes, Frosta, Levanger, Overhalla, Stjørdal, Malvik og Værnes. I løpet av turneen, som var i tidsrommet 10.-18. juli, deltok koret ved en rekke ulike arrangementer. De deltok ved høymesser, MF-fester, skolebesøk, institusjonsbe-

Pianist/organist Rose-Iren Åverøye sammen med to av MF's stipendiater slapper av mellom møtene.

MF-koret i Lademoen kirke.

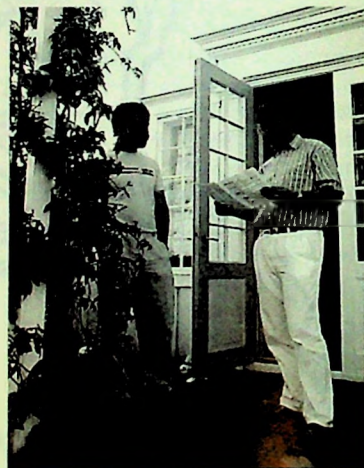
Trøndelag i sommersol og sang

«Summertime. . .»

søk, de sang på supermarked, hadde gate-stand, deltok ved bedehusmøter. Ved alle anledninger delte de rikelig ut sine musikalske blomster og beriket de tilstedeværende med vitnesbyrd og samtale.

For korets dirigent Hanne B. Sødal og pianist/organist Rose-Iren Åverøye ble sommerturneen en «svanetur». Etter en flott

Fakultetslektor Bjørn-Helge Sandvei i samtale med Gustav Danielson som er sogneprest på Frosta.

innsats som korets ledere takket de nå av etter to års innsats. En innsats som har betydd svært mye for MF og som har gledet mange over hele landet.

Foruten kormedlemmene var dessuten fakultetslektor Bjørn Helge Sandvei med som predikant under turneens første halvdel. Informasjonssjef Trond Solvang var predikant de siste dagene.

Menighetene tar en bit av prestutdannelsen

Av fakultetslektor Per Karstensen

«Menighetenes egen presteskole», sa vi som skulle plassere MF i kirkebildet i gamle dager. Det er gangbart fremdeles, men fra i sommer kan vi føye til: «- og menighetene er en del av presteskolen». I og med den nye studieordningen (presentert i forrige Lys og Liv) har enkelte lokalmenigheter og menighetsprester fått ansvar for en viktig bit av presteutdannelsen. Dermed har Hallebys tale på Geilomøtet i 1919 og den påfølgende revisjonskomites forslag fått en konkret oppfølging.

For ordens skyld: Tidlig i 70-årene begynte en med et «menighetspraktikum» som et praksiselement på Praktikum på MF. Det helt nye er at en praksisperiode kommer allerede etter to års studium, og at de forberedes og bearbejdes systematisk.

Veilederne

Sentralt i det hele står de 41 veilederne som skal forberede studentene en til to uker i forkant og hjelpe studentene med bearbejelse av inntrykkene fra tjenesten en til to uker i etterkant av vikartjenesten. Selv om MF vendte seg til erfarne prester, syntes vi det var viktig å gi dem et seminar for å informere dem om studieordningen, motivere dem til tjenesten og drøfte med dem hva slags metode en kunne bruke i veiledningen. Praktikumslærerne har derfor vært på farten i de fleste bispedømmene i vinter og satt veilederne på sporet.

Studentene

Hovedmålet med sommervikartjenesten er at studentene skal bli utfordret med hele seg, både sin tro, sin personlighet, sin faglige innsikt og praktiske dyktighet.

Det er underveis i en læringsprosess, en erfaringslæring, som blir stimulert gjennom samtale med veilederen, og på MF i det følgende semesteremne i praktisk teologi.

Det at menighetene ikke går for full maskin i sommerferien, gir dem desto bedre mulighet til å arbeide med de oppgavene som tross alt er der, gudstjenester, begravelser og samtaler i forbindelse med dåp og i sørgesituasjoner.

De som bekymrer seg over studentenes lave alder og lurer på om disse pur unge studentene vil klare påkjenningen, kan beroliges med at de aller fleste er over 23 år, derne mer enn halvparten har vært engasjert i kristelig arbeid på full tid i mer enn ett år. Og sammenligner vi med det unge mennesker møter i første del av sin utdannelse i helsevesenet er ikke «være» folk i en så spesiell situasjon. Og sist, men ikke minst, de har blitt grundig forberedt både gjennom praktisk-teologiske øvelser i grupper på MF, og gjennom Bispemøtets sommervikarkurs, som er gjort obligatorisk for dem.

Menighetene

Menighetsrådene er blitt orientert

Noen av veilederne i Sør-Hågoland på seminar i Sulithjelma sammen med biskopen og MF's mann. Fra v.: Biskop Fredrik Grønningsæter, Harold Holtermann, Trond Roland, Åge Palmesen, Arne Fylling, fakultetslektor Per Karstensen, Ann-Helen Fjeldstad, Birger Bentzen, Olav Rune Ertzeid.

om at de får en student under opplæring, lekfolk blir trukket inn med praktisk hjelp og kan gi respons på hvordan studenten løser oppgaver han eller hun får. På denne måten tror vi at menighetene kan føle et medansvar for presteutdannelsen, og det knyttes enda sterker bånd til «menighetenes egen presteskole».

Vi tror også at denne utplasseringen kan bety en del for rekrutteringen til studiet. Sommervikaren kommer i direkte kontakt med unge i de respektive menighetene, og de på sin side får en opplevelse av en meningsfylt praksisperiode i et studium som virker avskrekkende langt.

Åtte uker i en rolig sommertid er ikke all verden, men vi skal ikke undervurdere denne lærings-

periode for studentene.

BIBLIOTEK

Forts. side 18

Eksamener avlagt ved MF våren 1989

Teologisk embetseksamen

Andersen, Frode Magnar
 Sandefjord
Bakke, Arild
 Stranda
Breistein, Harald Berge
 Breistein
Endal, Øystein
 Davik
Eom, Jin Seop
 Korea
Erikstein, Tor Eivind
 Bø i Telemark
Handeland, Magnhild
 Ølen
Hansen, Dag Endre
 Sandane
Hansen, Lars
 Vallset
Hanssen, Bjørg Kjersti
 Silsand
Haus, Torleiv Martin
 Kleppe
Helland, Tore
 Drammen
Jensen, Bernt Olav
 Bremnes
Kaspersen, Dag Andre
 Drammen
Kvidaland, Knut
 Eidanger
Leirvik, Dag
 Trondheim
Lilleberg, Pål Ove
 Trondheim
Magnersen, Svein Bjarte
 Laksevåg
Nordhagen, Bjarne
 Vennesla
Sandal, Margunn
 Valestrandsfossen
Smedsgård, Ivar
 Drammen
Stålsett, Sturla Johan
 Oslo
Undahl, Anne Lisbeth
 Fredrikstad

Uteksaminerte fra Det Praktisk-Teologiske seminar

Alve, Anniken
 Nesodden
Amble, Tor Magnus
 Oslo

Arnevåg, Tore
 Oslo
Bamle, Sam Tore
 Stathelle
Bugge, Axel Jørgen
 Arendal
Handeland, Magnhild
 Ølen
Haukedal, Bård
 Hylkje
Holm, Knut Arne
 Kristiansand
Idso, Ståle
 Idse
Myrseth, Jan Otto
 Hundeidvik
Slettevold, Svein
 Fredrikstad
Solberg, Per Christian
 Sperrebotn
Sæle, Bjørn Tore
 Ulset
Vangen, Stein
 Lillehammer
Wohlenberg, Gerd-Michael
 Hamburg

Uteksaminerte kateketer fra kateketseminaret

Alveng, Kristine Aksøy
 Oslo
Holberg, Anne-Kjersti Bakke
 Garmo
Holten, Elin
 Klæbu
Knutsen, Tom Tjensvold
 Kolbjørnsvik
Solberg, Hillevi Kjersti
 Oslo
Aasbø, Elisabeth Bjor
 Hvalstad

Hovedfagseksamen

Frøvik, Trygve
 Kongshamn
Lund, Anne Margrethe Underdal
 Notodden

Mellomfagseksamen

Andersen, Svein Gunnar
 Sjøvegan
Bjørndal, Tor Jakob
 Haugesund
Bolstad, Oddgeir
 Øyer

Eng, Rønnaug
 Skiptvet
Fostvedt, Hege Christin
 Oslo
Gjerde, Eivind
 Mosterhamn
Grønvoll, Ole Jacob
 Oslo
Gaalaas-Hansen, Nell
 Nes på Hedmark
Hagen, Knut Abbott
 Siggerud
Hansson, Per Kristian
 Mandal
Haukås, Stein
 Drammen
Hjellset, Jan Erik
 Arendal
Hofsøy, Reidar
 Husøy
Høyer, Aagot
 Oslo
Haaland, Gunnar
 Oslo
Johnson, Ingjerd Margrete
 Espolin, Skien
Jørgensen, Randi Heitmann
 Oslo
Lødøen, Kristin
 Hornindal
Moland, Kjell Ivar
 Håpet
Sandvik, Arnulf
 Voss
Seierstad, Lars Kristian
 Fenstad
Stensby, Anne Pernille Goksøyr
 Hosle
Sundet, Mona Helen Ødegård
 Bekkestua
Wesenberg, Eli
 Askim

Grunnfagseksamen

Andersen, Inger Marie
 Spro
Aspheim, Hanne Elstrøm
 Eidanger
Bekkelund, Ole Inge
 Sørreisa
Bjørnevik, Hallgeir
 Søre Neset
Braut, Mari
 Sandnes
Bredholt, Anne Solfrid
 Hamar
Briseid, Leif Tore
 Kristiansand

Personalnnyheter

Eide, Kristin Tepstad
Sola
Eriksen, Øyvind Granborg
Gjerdrum
Gusland, Kirsti
Stavern
Guthus, Elisabet
Sperrebotn
Halle, Ragnhild
Stavanger
Halset, Audun
Lom
Hansen, Kåre Asle Lundemoen
Østre Halsen
Hansen, Mona Iren Nysted
Råde
Harr, Ellen Cathrine
Sarpsborg
Haugesten, Egil Johannes
Oslo
Hestad, Trond
Øystese
Holmeslet, Berit
Hansnes
Høvik, Annlaug
Høvik
Jakobsen, Anne Lill
Spydeberg
Johnsen, Siri Elisabeth
Tårnåsen
Kinn, Birgit
Kallak
Kjørven, Einar
Hamar
Kleveland, Jon
Mandal
Kristiansen, Randi Marie
Gvarv
Larsen, Ingulf
Holmestrand
Lier, Marit
Drammen
Lindholm, Ulla Henrica Martina
Esbo, Finland
Lindtveit, Tove
Oslo
Lægdene, Kjersti Marie
Oslo
Midtbø, Egil Hein
Oslo
Moe, Mariann
Hemnes
Olsen, Anne Turid Evjen
Vennesla
Pedersen, Stig
Sortland
Peterson, Kjersti
Oslo

Haraldsø professor

Dr. philos. Brynjar Eliot Haraldsø (63) er fra 1. august 1989 ansatt i et personlig professorat i allmen kirkehistorie ved Det teologiske Menighetsfakultet i Oslo. Haraldsø har vært knyttet til kirkehistorieseksjonen ved MF som førstelektor siden 1979.

Brynjar Haraldsø er fra Vågan i Lofoten, og tok teologisk embets-eksamen i 1952. Han avla lærerprøve i 1954, og tok praktisk-teologisk eksamen i 1957. Fra 1953 til 1964 var han folkeskolelærer og lærerskolelektor, før han ble førsteamanuensis ved Universitetet i Trondheim. Her var han i 15 år knyttet til Religionsvitenskapelig institutt ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, før han begynte ved Menighetsfakultetet.

Han ble dr. philos. i 1987 på en avhandling om slaveridebatten i Den norske synode i USA i 1860-

årene. Haraldsø har skrevet flere bøker om kirkehistoriske emner, og har i forbindelse med årets skolejubileum redigert boka «Kirke - Skole - Stat 1739-1989», som gis ut av IKO-forlaget.

Romarheim førstelektor

Fakultetslektor Arild Romarheim (43) ved Det teologiske Menighetsfakultet i Oslo er gitt opprykk som førstelektor. Arild Romarheim underviser i religionvitenskap, og har skrevet flere bøker om moderne religiøsitet og om New Age.

Hirsch kateket-rector

Høyskolelektor Asbjørn Hirsch (42) har sagt ja til et kall fra styret for Det teologiske Menighetsfakultet i Oslo om å vikariere som rektor ved Kateketseminaret studieåret 1989/1990, under rektor Asmund Dales permisjon. Asbjørn Hirsch underviser i fagene pedagogikk og kristendom/etikk ved Dronning Mauds Minne i Trondheim.

Asbjørn Hirsch er fra Tinn kommune i Telemark. Han tok teologisk embetseksamen ved Menighetsfakultet i 1973, og praktisk-teologisk eksamen i 1975. Han har vært høyskolelektor ved Dronning Mauds Minne siden 1982. I 1987 tok han pedagogikk hovedfag ved Universitetet i Trondheim på avhandlingen «Kirken dapsundervisning. En undersøkelse av planer i kirker i Norge, Finland, DDR og USA». Asbjørn Hirsch har i forskjellige sammenhenger vært knyttet både til MF og Institutt for Kristen Oppseding (IKO), og er medlem av IKO's styre.

Anders Aschim

Vitenskapelig assistent Anders Aschim har fått forlenget sitt engasjement som foreleser i Hebraisk ved MF frem til 31.07.90.

«Syng og spill av hjertet for Herren!»

«Vi stemmer i en frydesang om frelsen full og fri!» Slik lyder åpningen til MF-korets siste kassett. En sangkassett som på en fin og glad måte formidler selve grunntonen i den kristne tillit og begeistring.

Her får du høre Lina Sandels kjente «Ingen er så trygg i fare», og den norske folketonen «Kven kan seia ut den glede» og flere både inspirerende og oppbyggelige lovsanger. I tillegg til de mer kjente, presenteres også noen negro spirituals og lovsanger fra litt annen tradisjon enn vår hjemlige.

På denne kassetten beviser MF-koret at de behersker flere stilarter og sangformer. Spesielt vil nok

mange merke seg korets særdeles tydelige og klare tekstuttalelse — du forstår virkelig hva de synger. Det bør også nevnes at enkelte av sangene knyttes sammen på en fin måte med tekstlesing fra salmenes bok og det nye testamentet.

Som du forstår, her finner du sang både til inspirasjon og oppbyggelse.

Kassettenes spilletid er ca. 30 min.

Du kan få kassetten tiisendt ved å sende en postgiro til:

Menighetsfakultetet, Gydas vei 4, 0363 Oslo 3 — Postgiro: 5.12.87.80- og merk giroen «Lovsanger».

Kassetten koster kr 45,-

Pettersen, Anne Beate
Brønnøysund

Rakli, Beate
Oslo

Rasmussen, Rune Norvald
Tromsø

Schjetne, Espen
Hebekk

Seierstad, Ida Djupvik
Fenstad

Sjåvåg, Andre
Valderøy

Skogestad, Per Eirik
Drammen

Skoglund, Karin
Gran

Sletteberg, Trude
Gjettum

Sollesnes, Gro
Jondal

Stabrun, Øyvind
Nesbru

Stalleland, Gudrun Marie
Grimstad

Steinsland, Arild
Haugesund

Stensberg, Morten Erik
Hamar

Stokstad, Ingun
Algarheim

Sundet, Torill Kandal
Østerås

Svartvasmo, Aud Irene
Oslo

Svindland, Knut
Marnardal

Grunnfagseksamen

Sætre, Bjarte
Oslo

Tefre, Ellen Marie
Oslo

Tjøstheim, Gunvor
Oslo

Ullestad, Marit
Moi

Valsvik, Arnt Tore
Fjerdingby

Vegge, Ivar
Stavanger

Viberg, Inger Marie
Oslo

Vikse, Olav
Haugesund

Økland, Nils Arc
Stavanger

Østrem, Solveig
Balestrand

Aamdal, Solvår Græsvold
Vennesla

Aars, Marit
Leira

Aasheim, Trine Lise
Kristiansand

Sommer, sol og MF

Reise-tradisjon

Helt siden Hallesby sine dager har MF hatt god tradisjon på å være der hvor folk samles. Fakultetets store vennekrets er i stor grad bygget opp nettopp gjennom aktiv reisevirksomhet. Gjennom hele året er både studenter og ansatte stadig på farten for å nå nye med evangeliet og kalle mennesker til å ta medansvar for MF's virksomhet. Iløpet av ett år er MF-folk på reisefot tilsammen over 800 døgn. Denne reisevirksomheten er og vil alltid være noe av selve nerven i forholdet mellom fakultetet og de mange MF-vennene.

Sommertid

Når sommeren kommer og folk flest begynner å tenke på ferie, begynner samtidig «høysesongen» for de kristne storstevnene, festivalene og leirene. Iløpet av noen hektiske sommeruker samles flere hundretusen til inspirasjon og vekkelse.

I dette sommerbildet ønsker også MF å være med. De siste årene har derfor informasjonssjef Trond Solvang brukt mye tid på å treffe flest mulig ferierende festivaldeltagere.

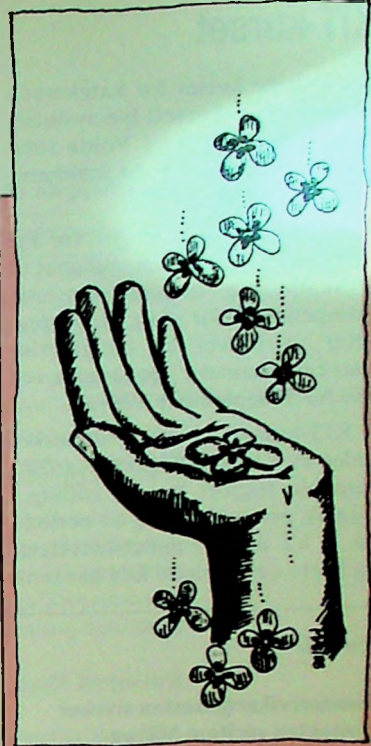
Denne sommeren har Solvang deltatt ved både stor-familie samlinger og ungdomsleirer. Besøkene ved stor-familie samlingene

«Vi er helt avhengig av å møte folk direkte» sier Trond Solvang som har vært på farten i sommer.

har først og fremst vært for å gi flere mennesker informasjon om MF's arbeide og behovet for medansvar. Men Solvang legger heller ikke skjul på at den direkte kontakten som oppnås med folk på disse arrangementene også er svært verdifull for alt MF's arbeid. «Vi er helt avhengig av å møte folk direkte og få høre hva de mener og tenker. Derfor opplever jeg sommerfestivalene som et godt egnet kontaktpunkt hvor jeg har mulighet for å møte mange mennesker» sier Solvang.

Ungdomsleirer

De senere år har MF også markert seg sterkere i de kristne ungdomsmiljøene. «Det er viktig å gi de unge en konkret utfordring og peke på den mulighet de har til å studere ved MF» sier Solvang, som iløpet av sommeren har vært i snakk med flere hundre ungdommer i festival-Norge. «Det er helt tydelig at det er iferd med å komme en ungdomsvekkelse flere steder nå. Det er derfor viktig at vi fra MF er ute og peker på behovet for flere arbeidere som har studert Guds ord» avslutter informasjonssjef Trond Solvang.

Takk for:

- alle studentene som begynner ved MF nå
- alle nye som har blitt med i ordningen «Fast giver-tjenste»
- alle omsorgsarbeiderne i landets mange menigheter

Be for:

- alle MF's givere
- det nye studiesemesteret som nå begynner
- planleggingen av MF's store høstaksjon 16.–22. oktober.
- alle de nye studentene ved MF

KIT-kurset

Det 2-årige kurset for kateketer i tjeneste (KIT-kurset) ble avsluttet ved en høytidelighet i Volda torsdag 15. juni d.å. der 64 kateketer mottok sine vitnesbyrd.

KIT-kurset ble arrangert for å gi kateketer i tjeneste en mulighet til å skaffe seg utdanningsmessig kompetanse for fast tilsetning, etter at kravet til obligatorisk kateketutdannelse ble fastsatt ved lov fra 1. september 1987.

KIT-kurset har vært utmerket ledet av kateket Kirsten Aarflot, som ble frigjort fra sin stilling i Gjøvik prestegjeld for en periode på 2 1/2 år. Menighetsfakultetet og Møre og Romsdal DH har sam-

arbeidet om gjennomføringen av kurset og alle utgifter ble dekket

ved tilskudd fra Kirke- og undervisningsdepartementet.

Fra side 13

Sommervikartjenesten styrker kontakten mellom MF og menighetene

Ikke en gang i den svært praktisk anlagte presteutdannelsen i USA's lutherke kirker har studentene så vide fullmakter under sin praksisperiode (ett års «internship»). Årsakene er at våre studenter kommer inn under det nødsprinsippet som ble vedtatt av Bispemøtet i 1980: For å kunne gjennomføre ferieavviklingen for prester måtte også lekfolk gis fullmakt til å utføre prestearbeid i en begrenset periode.

Sommervikartjenesten kort sagt:

Studentene:

- møte med menighetene
- allsidig utfordring
- praksiserfaring
- lønnet sommerarbeid

Veilederne:

- faglig inspirasjon
- hjelp til å se sitt arbeid utenfra
- «lære ved å ha elev»
- styrket kontakt med MF

Menighetsfakultetet:

- ungdommelige sommerambassa

83 100 kroner utdelt i stipendier av Menighetsfakultetets legatmidler

Ved semesteravslutningen 15. juni ble det delt ut kr 83 100 i stipendier fra MFs legater for 1989, hvorav kr 48 000 av professor Hallesby og hustrus legat til prester og andre teologiske kandidater og kr 35 100 til studenter.

Følgende stipendier er tildelt av professor Hallesby og hustrus legat for 1989:

Reisestipend:

Feltprest Paul Otto Brunstad, Bekkestua, Bærum kr 6 000,-.
Sokneprest Bent Reidar Eriksen, Drammen kr 8 000,-.
Forlagsredaktør Åge Cornelius Haavik, Høvik, Bærum kr 6 000,-.

- nærkontakt med veiledere og menigheter

Menighetene:

- medansvar
- forbønnsoppgaver

Sokneprest Thor Hesselberg, Skien kr 8 000,-.
Sokneprest Geir H. Johannessen, Greåker kr 6 000,-.
Redaktør Geir M. Nyborg, Straume kr 8 000,-.

Bokstipend:

Kapellan Knut Brakstad, Geilo kr 2 000,-.
Ass. generalsekretær Alf Danbolt, Tomter kr 2 000,-.
Res. kap. Arne Bernt Håkonseth, Grønnåsen kr 2 000,-.

Følgende studentstipendier er tildelt for 1989:

Inga og Charley Pedersens legat:
Karin Vaskin, Sørvik kr 6 000,-.
Liv Marit Steinsvoll, Harstad kr 5 000,-.

Kristian Mehus og hustrus Louises legat:
Dag Leirvik, Jakobsli kr 3 500,-.

Professor Olaf Moe og hustrus legat:
Bernt Olav Jensen, Oslo kr 5 000,-.

Frida og Carnoff Smebys legat:
Ronny Heimli, Oslo kr 2 400,-.

Student Ragnvald Frøises legat:
Ronny Heimli, Oslo kr 1 200,-.

Øvrige studentlegater:

Arild Bakke, Stranda kr 3 000,-.
Bjørn Hinderaker, Oslo kr 3 000,-.
Jan Sommerset, Lørenskog kr 3 000,-.
Knut Svenning, Søgne kr 3 000,-.

Balanse-rapport pr. 31.12.88

Blendeler		31.12.88	01.01.88
Omløpsmidler			
Kasse, bank, postgiro	2 507 113	832 419	
Bundne midler – bank	49 461	53 017	
Verdipapirer	103 500	100 000	
Kortsiktige fordringer	733 591	724 718	
Varebeholdning skrivestatua	282 357	350 874	
Sum omløpsmidler	3 676 022	2 061 028	
Anleggsmidler			
Langsiktige fordringer	447 320	458 080	
Aktiverte kostnader – invent./tekn. uslyr m.m.	703 719	852 300	
Bolig/tomter	98 913	102 162	
Gydas vei 4 – bygning	17 484 078	17 484 078	
Sum anleggsmidler	18 734 030	18 896 620	
Sum eiendeler			
	22 410 052	20 957 648	
Gjeld og egenkapital			
Kortsiktig gjeld			
Kontolant bank/kassekredit	0	2 483 479	
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	623 275	442 248	
Skyldige offentlige avgifter og ferjepenger	2 098 182	1 027 016	
Sum kortsiktig gjeld	2 721 457	3 952 743	
Sum langsiktig gjeld			
	3 500 000		
Egenkapital			
Ikke frigit gaver	86 966	78 719	
Fond budt til spesielle formål	463 136	202 563	
Kapitalkonto	15 638 493	16 723 623	
Sum egenkapital	16 188 595	17 004 905	
Sum gjeld og egenkap.	22 410 052	20 957 648	

Resultatregnskap 1988

Driftsinntekter	
1988	1987
kr	kr
7 346 989	7 380 118
2 321 907	1 606 882
Andre driftsinntekter	
9 668 896	8 987 000
Sum gaver og andre driftsinntekter	
11 685 960	11 270 000
Statstilskudd	
21 354 856	20 257 000
Sum driftsinntekter	
Driftskostnader:	
16 045 042	15 889 852
Lønn og sosiale kostnader	
1 088 629	
Beregnete feriepenger og	
1 431 178	1 471 832
beregnet arbeidsgiveravgift	
3 367 665	3 241 069
Øvrige driftskostnader	
376 500	599 112
Ordnære avskrivninger	
22 309 014	21 201 865
Sum driftskostnader	
- 954 158	- 944 865
Drifts - resultat	
76 694	31 910
526 861	347 479
Finansinntekter	
Finanskostnader	
- 450 167	- 315 569
Netto finans-resultat	
- 1 404 325	- 1 260 434
Resultat før ekstraordinære poster	
Ekstraordinære poster	
Eksstraordinær avskrivning	
- 12 874	- 1 260 434
- ombygging/EDB m.m.	
- 1 417 199	- 1 260 434
Årsunderskudd pr. 31.12.88	
Som dekkes således:	
328 570	
Fra fond bundet til spesielle formål	
1 088 629	1 260 434
Fra kapitalkonto	
1 417 199	1 260 434
Sum underskudd	

Regnskapet er revidert.

Vi viser til revisjonsberetning Oslo, 17. april 1989.

Tom Myhre (sign.)
statsautorisert revisor

Utdrag fra årsmelding for 1988 fra rektor ved Kateketseminaret

Rektor Aasmund Dale.

mund Dale og fakultetslærer Marit Rypdal.

Lærere i særlige emner

Lærere hentet utenfra har bl.a. vært: Inst.prest Terje Auli, res.kap. Steinar Ekvik, eksp.sjef Ole Herman Fisknes, førstestem Dag Hallen, professor Torstein Harbo, und.dir. Tor Holtan Hartwig, forlagsred. Åge Haavik, red. Terje Johnsen, res.kap. Anders Møen Kvalnes, kateket Erik Mathisen, pastor Hans Olav Mørk, sokneprest Ola Rypdal og underv.konsulent Gerd Karin Røseg.

Fra MF er brukt som lærere: Fakul-
tetslærer Ole Jakob Modalsli, fakul-
tetslærer Bjørn Hjelge Sandvei og rektor
Olav Skjerve Sand.

Veiledere

Følgende kateketer har vært
veiledere for våre studenter i
deres menighetspraksis: Reidun
Ask, Høvik, Kåre Berthing, Frog-
ner, Karen Bjerke Christoffer-
sen, Fossum, Inger Elisabeth
Brammer Habbestad, Oppgård,
Kristin Wright Jacobsen, Østre
Åker, Erik Mathisen, Tonsen, og
Anne Marit Ruud, Bryn.

Aasmund Dale rektor

*Birger Henrik Fossum
undervisningsleder*

hatt en del undervisning ved prak-

Høsten 1988

Seminarer har hatt 6 ordinære stu-
denter høsten 1988. Undervisnin-
gen har fulgt de vanlige trekk for
høstseminarer. Noen eksempler
på uke-emner: Kateket-tjeneste,
Konfirmasjon, Alderssærtekk og
kateketisk arbeid, Grunnskolen,
Dåp og katekumena, Høytider og
kateketisk arbeid, Forkynnelse og
sjelsorg og Pedagogikk og didak-

Kateketseminarets styre har i
løpet av året hatt ett møte, og
behandlet saker som disse:
- Rekruttering
- Studietilbud over to år
- KITT-kurser
Formann har vært generalsekretær
Jens Petter Johnsen

Våren 1988

Det fant ikke sted ordinær under-
visning våren 1988. Til gjengjeld
ble to viktige kursenheter ved
KITT-kurser (to-årig kurs for
kateketer i tjeneste) gjennomført
ved MF: Første landskurs 4. til 15.
januar og annet landskurs 30. mai
til 10. juni. Kurset, med godt 70
deltakere, har hatt sin egen form,
deltvis på grunn av den erfaring
som kateketene fører med seg inn
i kurset, dels på grunn av de behov
de har uttrykt ønske om å få dek-
ket. Ved siden av mer tradisjo-
nelle emner er temaer som
sing og Medarbeiderforstrøg tatt
opp. Kursets leder har vært kate-
ket Kirsten Aarflot, som i perio-
den februar 87 til juli 88 har hatt
sitt kontor ved MF.

Samti-
dig trekker departementet tilbake
godkjenningen som pedagogiske
seminar, men slik at kandidater
individuell kan søke fritak for
delene av den praktisk-pedagogiske
seminarer. Tilbudet til moderne
mennesker om å ta seminarer over
to år har møtt liten respons, men
det ser ut til at et par kandidater
tenker å bruke tilbudet.

Lærere

Faste lærere har vært rektor Aas-

Kateketseminarets lærere har vært
med i styringsgruppen, har hatt
bidrag i undervisningen, kommen-
tari besvarelser ved brevkurs,
leder veilederutdanning, laget
skriftlig kurs for veilederne, utar-
beidet artikkelksamling i religions-
pedagogikk m.m.

meddelt at utdanningen ved Kate-
departementet har 29.2.1988
vedt å ta seminarer fra 1988 godkjennes
som grunnfag (20 vekstall). Samti-
de trekker departementet tilbake
godkjenningen som pedagogiske
seminar, men slik at kandidater
individuell kan søke fritak for
delene av den praktisk-pedagogiske
seminarer. Tilbudet til moderne
mennesker om å ta seminarer over
to år har møtt liten respons, men
det ser ut til at et par kandidater
tenker å bruke tilbudet.

Kateketseminarets lærere har vært
med i styringsgruppen, har hatt
bidrag i undervisningen, kommen-
tari besvarelser ved brevkurs,
leder veilederutdanning, laget
skriftlig kurs for veilederne, utar-
beidet artikkelksamling i religions-
pedagogikk m.m.

Kateketseminarets lærere har vært
med i styringsgruppen, har hatt
bidrag i undervisningen, kommen-
tari besvarelser ved brevkurs,
leder veilederutdanning, laget
skriftlig kurs for veilederne, utar-
beidet artikkelksamling i religions-
pedagogikk m.m.

ansvarsområde, må det gis større muligheter for forskningspreget arbeid.

Praktikumens lærerstab øyner store muligheter til å levere viktige impulser til vår kirkelige og praktiske-teologiske utvikling. Samtidig ser vi med en viss bekymring på å

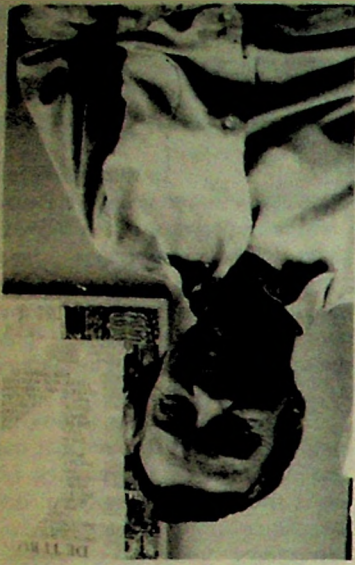
administrativt og administrativt hardkjør, med underbehandling og økede arbeidsbyrder i forbindelse med den nye studieordning. Kort sagt: Med en fremtidsbestemende debatt for kirken utenfor våre vegger, kan vi bli sittende overbelastet internt.

Å antyde øket ressursutnyttelse i så stramme tider for fakultetet, kan synes utidlig. Men knapp økonomi må ikke stenge utblikket til de oppgaver som dagens kirkeliv med særlig tyngde legger inn over et praktisk-teologisk seminar.

*Olav Skjevesland
rektor*

*Birger Henrik Fossum
undervisningsleder*

Fakultetslektor Per Karstensen.

nødvendig debatt om folkekirkens status og muligheter. Mye lyder derfor på at vi går inn i en fase med adskilleg bevegelse, hvor spørsmål om kirkens arbeidsinnsatte og prioriteringer fremover blir sentrale.

Den retrospektive, lavprofilerte folkekirkelighet er neppe den rette strategien for veien fremover. En tråd med de strømdrag som går ute i europeisk kirkeliv, vil også vi måtte erkjenne at tiden kaller på en ny, menighetsbyggende giv, ettersom den tradisjonelle folkekirkelighet nå står under sterke påkjenninger. Å utvikle konseptier for menighetsoppbygging er en høyprioritert oppgave i de vest-europeiske folkekirker i dag. Her kan — og bør — praktikum gi konstruktive innspill til vår hjemlige debatt.

Dessuten må vi her føye til at det fortsatt er betydelige hull i vårt praktisk-teologiske bibliotek. Skal vi få gjort noe faglig vedtøft innenfor vårt særlige

— Veiledningsutdanning. Syv prester fra Oslo-området utgjør p.t. det første «kull» av veilederkandidater.
— Fullstendig gjennomgåelse av praktikums undervisningsopplegg.

Merarbeidet til tross, det er inspirerende å utvikle en studieordning som hittil tegner godt, og som synes å ha klare fortrinn. En interessant bi-effekt av studentutplasseringen for sommerferien, er de nye bånd mellom fakultetet og menighetene som her knyttes. Menighetene blir «læringsfelt» på en ny måte, og dette vil få positive virkninger i mange relasjoner. Men det vil kreve adskilleg arbeid å holde motivasjonen oppe blant veilederne (prester), og i essse for ordningen er over og utholdenheten skal prøves.

Der ligger i sakens natur at praktisk kum bør ha korte linjer ut til kirkens daglige liv. Vi har nå fått en

Fra venstre: Rektor Olav Skjevesland, førstelektor Tor Johan S. Grevbo, fakultetslektor Tore Kopperud.

Utdrag fra årsmelding for 1988 fra rektor ved Det praktisk-teologiske seminar

Styre for Menighetsfakultetets praktisk-teologiske seminar har hatt 3 møter og behandlet i alt 10 saker.

Følgende saker kan spesielt nevnes:

- Veilederutdannelsen i rammen av den nye studieordning.
- Praktikumselektorenes arbeidsansettelse: Godkjennelse av en ordning som gjør det mulig å forlenge kallspendoden med 5 år.

- Bruk av ordinerte kvinner som timelærere på praktikum: Kvin-nelige prestier kan engasjeres som foredragsholdere til spesielle undervisningsemner i rammen av de tidligere vedtatte retningslinjer (ref. Praktikumstyrets sak 5/76).

- Forskningsstermin for fakultetslektor Per Karstenssen

Undervisning og øving

Virksomhet

Lærere og undervisningsemner:

Rektor *Olav Skjerve* — homiletikk, pastorallære, gudstjenestelikk, pastorallære, gudstjenestelikk, prekenkritikk, førstelektor *Tor Johan Sørensen Grevbo* — pastorallære, sjelsørgeriske veilederutdannelsen, fakultetslektor *Tore Kopperud* — liturgikk, hymnologi, pastorale

enkeltsemner, (6 mndr. forsknings-termin medførte fagoppgavesemner av prost Ingemann Ellingsen, søgneprest Svante H. Simbye og sagneprest (System Bjørndal), fakultetslektor *Per Karstenssen* — kate-kritikk og pedagogikk, gudstjenestelikk og prekenkritikk, veiser med

veilederutdannelsen.

Hjelpelærere og

undervisningsemner:

Ekspedisjonsstjef *Ole Herman Fisknes* — kirkerett, adm.

overlege, dr.med. *Atle Roness* —

psykiatri og nevroselære, sokne-

prest *Ola Rypdal* — kontorhold,

kommer i inneværende år et

undersøkningsmessig delansvar

for gjennomføringen av Semester-

emne i nyere teologi (SNT) innen-

for ny ordning for 44 studenter i

deres 4. semester. Etter sommer-

mebbruk, stemmebrukslærer *Vera*

Dahlen — tale- og sangøvelser,

logoped *Ingebjørg Lauritzen* —

stemmebruk.

I forbindelse med temadager

(sammen med 2. avd.) og spesielle

seminarer er forskjellige fore-

dragsholdere invitert.

Ekskursjoner er foretatt til

enkelt kirkelige organisasjoner

og institusjoner, samt kirkedepart-

ementet.

Kandidaturene fant sted i tidsrom-

met 18.-21.3. De to kull fordelte

seg på grupper som besøkte Ber-

lingsen av den gamle, en over-

gangsfase som vil vare frem til

1993. Av nye arbeidsoppgaver kan

5.5.

Ekamen:

Øversikt over uteksaminerte er

kunngjort i Lys og Liv nr. 4/5-88

og nr. 1/89.

Sensorer:

Prost Ingemann Ellingsen, prost

Gunnar Østenstad, sogneprest

— Undervisning i SNT i storfor-

lesninger og grupper.

nevnes:

— Forbedelse av sommerkar-

tfensten med tilretteleggelse av

praksisplasser, kursing av

veiledere og et omfattende

informasjonsarbeid.

— Personlige samtaler med alle

studenter i SNT. (4. sem.)

ordning.

Dermed er det antydnet at prakti-

kum for tiden er i kontinuerlig

arbeid med gjennomføringen av

den nye studieordning. Når denne

ordning med sterkere vekt på den

praktiske teologi og praksis-

meiner igangsettes uten økning i

de fleste lærerstillingene, represen-

terer det en betydelig merbelast-

ning på staben. Den nye ordning

skal innføres parallellt med avvik-

lingen av den gamle, en over-

gangsfase som vil vare frem til

1993. Av nye arbeidsoppgaver kan

praktikumsestimer etter den nye

semesteremne er i realiteten i

teologi (SPT) høsten 1989. Dette

Generelle kommentarer

Ole D. Hagesæther og institusty-

per Finn Wagle.

STOPP
LES
TENK
BE

LEDIGE STILLINGER INNEN KIRKEN OG SKOLEN

FLERE

Den norske kirke og skolen har et stort behov for nye medarbeidere. 85% av alle kirkeets prestes her sin utdanning fra Menighetsfakultetet (MFF). Det samme har en stor del av kirkeets kateketer og kristendomsfaglærere. Et kall til tjeneste er først et kall til studium og dyktiggjørelse.

I mange år framover vil det være et stort behov for flere arbeidere innen kirken og skolen. Har du bestemt deg for hva du skal bruke dine krefter, evner og anlegg til årene framover? Uansett hvilke planer du har - stopp opp!... tenk en gang til. Tusenvis av mennesker vil om kort tid trenge kanskje nettopp deg. Mennesker i menigheter og skoleungdom. Prest, kateket, lærer... alle har svært viktige oppgaver i evangeliets tjeneste, men det er behov for så mange flere! Bli med og lytt opp de ledige stillingene i kirken og skolen - bli student på MENIGHETSFAKULTETET. Menighetsfakultetet kan gi deg en utdanning for en både utfordrende, spennende og ikke minst -livsviktig- framtid i evangeliets tjeneste. Ta kontakt med en av studieveilederne på MFF (02-46 79 00) og få tilsendt mer informasjon, det kan bli ett av dine viktigste valg i år!

KALL TIL TJENESTE ER FØRST ET KALL TIL STUDIUM

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSFAKULTETET
Gydas vei 4 · 0363 Oslo 3

ninger og nødvendige forandring-
er vil det alltid måtte akte på å
bevare kontinuiteten med sin årti-
årlige historie og læretradisjon, slik
at det bærende og beste av den
kan videreføres i nye former og
arbeidsmåter. Dette har vært
fakultetets utfordring også før,
men den er ikke mindre i dag,
kanskje større enn noen gang tid-
ligere.

Magne Sæbø
dekanus

Birger Henrik Fossum
undervisningsleder

nom dette vil teologiens grunnleg-
gende enhet kunne tre klarere

I dette perspektiv vil en også
måtte se de forskjellige bestrebel-
ser og tiltak i 1988 på å drøfte
kritisk og konstruktiv fakultetets
struktur og organisasjonsmessige
oppbygning. Dette arbeid forset-
ter imidlertid inn i dette år, slik at
det ennå er for tidlig å si noe om
resultatet av det. Det viktige i
denne forbindelse får bare være å
betone betydningen av at fakulte-
tet er villig til og beredt på å «all-
være konventerlig åpen for forbed-

Samtidig som fakultetet slik må
være konventerlig åpen for forbed-

MF-sammenheng. Her samar-
integrert undervisningsopplegg
som skal hjelpe studentene med
forståelsen av og holdningen til
teologien som helhet. Undervis-
ningen skal utruste og motivere
for sommervikartjenesten og for-
berede for det videre studiet.
Muligheten for å begynne på
teologistudiet etter 1972-ordnin-
gen for dem som har mellomfag-
seksamen i kristendomsfag, inn-
avvikles i 1989. Dekanus skrev inn
i alt 39 studenter til det teologiske
studiet i løpet av 1988.

Supplerende undervisnings tilbud

Fakultetet har et undervisnings-til-
bud beregnet på de studentene
som leser til examen philosophi-
cum. Tilbudet omfatter en ele-
mentær bibelkunnskap til GT og
NT, og dessuten en oversikt over
filosofihistorien sett i teologihisto-
risk lys. Tilbudet er blitt godt mot-
tatt og bidrar til at studiebegyn-
nerne blir knyttet til fakultetet
allerede på dette trinnet i studiet.

Avsluttende kommentar

I kraft av sitt vesen og oppdrag
står Det teologiske Menighetsfa-
kultet slik til — som få andre kir-
kellige institusjoner — at det i særlig
grad kommer i nærtkontakt med
tidens skiftende ideer og nye tan-
kestrømninger og med omskiftin-
ger i kultur- og samfunnslivet. Det
vil også raskt merke nye og tone-
angivende signaler i ungdomskul-
turen. Alt dette, og mere til, gjør
at fakultetet må være lydhørt
overfor nye utfordringer og behov
for endringer.
I dette perspektiv må en se de
senere årtus ulike studiereformer,
og da ikke minst den siste og
kanskje mest radikale, som fikk
sin offentlige godkjenning i 1988.
Av de mange endrin-
ger her kan særlig nevnes integra-
sjonen av praktisk teologi og
øvelse i det teoretiske studium, og
at det når blir et nærmere samar-
beid enn før mellom de tradisjo-
nelle teologiske disiplinier. Gjens-

Moderne religiøse strømninger, sem, ved Arild Romarheim.
Hovedproblemer i religionspedagogikken, sem, ved Sverre D. Møgstad.
Den kristne grunntanke i norsk skole, ved Sverre D. Møgstad.

Mellomfag/hovedfag
Skrijving av spesialavhandlinger, hovedfagsoppgaver, semestertopp-gaver innenfor emnefeltene nyreligiøsitet, religionssteologi, misjon, sem, ved Tormod Engelsviken og Arild Romarheim.

Hovedfag

1. Korintherbrev, forel, ved Reidar Hvalvik.

Hebreerbrevet, forel, ved Edvin Larsson.
Eskatologi og framtidshap, forel./sem, ved Lars Østnor.

Misjonsteologiske prinsipp-spørsmål, forel, ved Tormod Engelsviken.

Religionsfilosofi: antropologiske emner, forel, ved Tore Wigén.

2 ganger:
Kombinert seminar torsdager.

Valg av hovedoppgave og arbeid med avhandlingen ved Axel Smith og Sverre D. Møgstad.

3 ganger:
Ekteskap, skilsmisse og gjengifte ved Axel Smith.

Tverrfaglig seminar ved Axel Smith og Sverre D. Møgstad.

Ekteskap, skilsmisse og gjengifte, lærerfædets uttalelse fra 1980. Sammen med Martin Synnes.

3 ganger:
Den historiske Jesus og den oppstandne Kristus. Dei gamle testamenter betydning for kirken og teologien. Sm. med Helge Kvanvig.

3 ganger:
Hovdlinjer i dei 20. århundres teologihistorie, ved Sverre D. Møgstad.

Ekamen

Teologisk embetseksamen

Avlagte prøver 1988 I 1988 II

I. avdeling

Ordinær prøve:

27	Gresk I	5
26	Gresk II	4
20	Hebraisk I	3
2	Hebraisk II	12
15	Latin	5
15	Det gamle testamente	9
4	Det nye testamente	19
2	Kirkehistorie m/misjonsskunnskap	4
3	Systematisk teologi m/religionspedagogikk	8
15	Religionshistorie	15

Utsatt og ny prøve:

3	Gresk I	1
1	Hebraisk	1
20	Det gamle testamente	14
13	Det nye testamente	16
27	Kirkehistorie	19
23	Systematisk teologi	14
20	Spesialavhandlinger	8

Ny prøve:

2	Systematisk teologi	2
1988 I	Avlagte prøver	1988 II
56	Grunnfag	40
24	Mellomfag	17
1	Hovedfag	

Kristendoms-kunnskap

Avlagte prøver

Grunnfag

Mellomfag

Hovedfag

Eksterne sensorer

Lektor Tjostolv Elsbuangen

Rektor Jan Fjelde

Res. kap. Jan Gossner

Førsteamanuensis Sigmund Harbo

Prof. Otto Krogseth

Amanuensis Arne Taxi

Vitenskapelige oppdrag.

Forfatterskap

Oversikten er utarbeidet som et eget vedlegg.

Kommentarer til ulike

forhold

Tilgang til teologistudier

Med tanke på innfØringen av den

nye ordningen for teologistudier ble fra høstsemesteret 1987 alle som ikke hadde forutgående utdanning i kristendoms-kunnskap, innskrevet som grunnfags-studenten ved Institutt for kristen-domskunnskap. Tilgangen på teo-logistudenter ble derfor sterkt redusert, i påvente av at de første skulle begynne på Semesteremne I Nyere teologi (SNT) våren 1989. I slutten av høstsemesteret 1988 meldte det seg ca. 55 studenter til SNT våren 1989. Det reelle stu-dentallet ble litt over 40, bl.a. men høsten 1988 og noen valgte å begynne med språkstudier.

Semesteret er en nykapning i

**Institutt for
kristendomskunnskap**

Vårsemestret:

Temadag

Temadag for instituttet 17. mars:
«Tro og hidelse.»

Grunnlag

Mosebøkene og Salmane, førel-
ning ved Jøfrid Wiik.

Reidar Hvalvik, førel-
lesning ved Jøfrid Wiik.

Svein Rise.
Organiserte studentseminar i

faga Det gamle testamente, Det
nye testamente og Systematisk

teologi ved Reidar Hvalvik, Klara
Myhre, Svein Rise, Harald Heg-

stad, Kjell Arne Morland og Jos-

ein Adna.
Norsk kyrkjehistorie, førel-

ning ved Jan Schumacher.
Konfeksjonskunnskap, førel-

ning ved Jan Schumacher.
Religionsspædagogikk, førel-

ning ved Sverre D. Mogsstad.
Meiodikk. Innføringsførelses-

gar ved rektor Asmund Dale ved:
førelseslærar Solveig Rinde

(metodikk for førskolealder),
lærar Solveig Heier Johannesen

(metodikk for barneskolen), cand.
mag. Bjørn Gjefsen (metodikk for

ungdomskolen), læktor Bjørn
Myhre (metodikk for vidaregå-

ande skole), adjunkt Laila Riksa-

og fakultetslærar Mari Rypdal
(metodikk for vaksenopplæring i

kyrkjeløyden).
Mellomlag
Gunnlestamantleg bibelteologi og
hermenevtikk, seminar ved Jøfrid
Wiik.
Paulinsk teologi, seminar ved
Klara Myhre.
Dåpen, seminar i systematisk
teologi, ved Asmund Dale.
Misjonshistorie, kyrkjehistorie-
seminar ved Tormod Engelsviken.
Dogmehistorie, førelsesningar
førstelektor Helge Kvanvig.

Leder for instituttet våren 1988:

Professor Hans Kvalbein.

Hans Kvalbein.

Hovudlag

Tekstar frå Lukasevangeliet,
detaileksegeristiske førelsesningar ved

seminar ved Arild Romarheim.
Moderne religiøse straumdrag.

Tendensar i nyare religionspeda-
gogikk, seminar ved Sverre D.

Mogsstad.
Religionsspædagogikk, førel-

ning ved Sverre D. Mogsstad.
Meiodikk. Innføringsførelses-

gar ved rektor Asmund Dale ved:
førelseslærar Solveig Rinde

(metodikk for førskolealder),
lærar Solveig Heier Johannesen

(metodikk for barneskolen), cand.
mag. Bjørn Gjefsen (metodikk for

ungdomskolen), læktor Bjørn
Myhre (metodikk for vidaregå-

ande skole), adjunkt Laila Riksa-
og fakultetslærar Mari Rypdal
(metodikk for vaksenopplæring i
kyrkjeløyden).

Grunnlag

Gunnlestamantlige tekster. De
historiske bøker og profetene.

forel. ved Jøfrid Wiik.
Matteusevangeliet, forel. ved

Reidar Hvalvik.
Dogmatikk, forel. ved Lars Øst-

nor.
Etikk, forel. ved Svein Olaf

Thorbjørnsen.
Allmenn kirkehistorie, forel.

ved Brynjar Haraldsø.
Religionsvitenskap, forel. ved

Arild Romarheim.
Organiserte studentseminarar i

fagene Det gamle testamente. Det
nye testamente og Systematisk

teologi ved Helge S. Kvanvig,
Martin Synnes, Klara Myhre,

Svein Olaf Thorbjørnsen, Anders
Aschim, Harald Hegstad og Kjell

Arne Morland.
Mellomlag
Bibelteologi og hermenevtikk,

sem. ved Jøfrid Wiik.
Profeti og apokalyptikk, sem.

ved Helge Kvanvig.
Paulinsk teologi, sem. ved Klara

Myhre.
Synoptisk teologi, sem. ved
Reidar Hvalvik.
Misjonens bust, motivasjon og
mdl, sem. ved Tormod
Engelsviken.
Kulturlivets etikk, sem. ved
Axel Smith.
Confessio Augustiana, sem. ved
Brynjar Haraldsø.

Hosea kap. 1-3, innføring og detaljlesning ved Arvid Tangberg. Israels historie og arkæologi, seminar ved Arvid Tangberg og Jostein Adna.

Det nye testamenteI

Johanneisk bibelologi, forelesning ved Edvin Larsson. *Johanneisk bibelologi*, forelesning ved Edvin Larsson. *Johannes Openberring*, utvalde tekster, forelesning ved Martin Synnes.

Markusseksegers og *Farsisk rabbinisme*, forelesning/seminar ved Nils Akseil Røseg.

I. afdeling, ny studieplan (1987)

Høstsemesteret:

Salmenic, detaljlesning ved Arvid Tangberg. *Deuteronomium* og *Jeremia*, detaljlesning ved Arvid Tangberg.

1. semester ifølge studieplanen

Filosofihistorien sett i teologisk kontekst, forelesning ved Bert T. Oftestad. *Bibelkunnskap*, forelesning ved Ernst Baasland, Reidar Hvalvik, Klara Myhre og Jofrid Wiik.

Hebræerbrevene, detaljlesning ved Edvin Larsson. *Romerbrevene*, detaljlesning ved Edvin Larsson.

Det nye testamente
Hebræerbrevene, detaljlesning ved Edvin Larsson. *Romerbrevene*, detaljlesning ved Edvin Larsson. *Markussevangeliet*, detaljlesning ved Ernst Baasland. *I. Timoteus*, detaljlesning ved Martin Synnes.

Grundlag.

3. semester ifølge studieplanen, se *Grundlag*.

I. Afdeling, studieplanen av 1972

5. semester etter studieplanen

Kirkehistorie
Confessio Augustana, seminar ved Bert T. Oftestad. *Nyere tids dogmehistorie*, forelesning ved Oskar Skarsaune. *Liturgihistorie*, forelesning ved Oskar Skarsaune. *Oldkirken*, forelesning ved Oskar Skarsaune.

5. semester etter studieplanen
Gresk språk, gruppeundervisning ved Bjørn Helge Sandvei. *Mateusevangeliet*, detaljlesning ved Ernst Baasland. *Dogmatikk*, forelesning ved Kjell Olav Sannes. *Prinsipiell etikk*, forelesning ved Svein Olaf Thorbjørnsen.

Hebraisk

Gruppeundervisning ved Anders Aschim.

Gresk

Gruppeundervisning ved Bjørn Helge Sandvei.

Latin

Forelesning med sikte på eksamen i latin for teologer høsten 1988 ved Anne Karine Frihagen.

Systematisk teologi

Mennesket som skapning og syndar, forelesning ved Torleiv Austad. *Hovudpunkt i dogmatikken*, forelesning ved Jesus Kristus og hans gjerning. *Frelsesinngangen*, forelesning ved Kjell Olav Sannes.

Kyrkje- og embetsologi, seminar med reitelling for arbeider med spesialavhandlingar ved Kjell Olav Sannes. *Inføring i fundamentalteologi*, seminar ved Jan-Olav Henriksen. *Arbeid, eiendom, økonomi*, forelesning ved Ivar Ashheim. *Polnisk etikk og lov og død*, seminar ved Ivar Ashheim.

Keltisk og nordisk, forelesning ved Ivar Ashheim.

Religionsfilosofiske hovedproblemer, forelesning ved Ivar Ashheim.

Religionsfilosofiske hovedproblemer, forelesning ved Ivar Ashheim.

II. Afdeling

Det gamle testamente

Job, detaljlesning ved Magné Sæbø. *Gammellestamentlig metode*, forelesning ved Arvid Tangberg.

Det gamle testamente
Tro og verdensbilde (maks. pensum), forelesning ved Tore Wiggen. *Hermeneutikk og kommunikasjonsteori*, forelesning ved Sverre Mognestad.

Familie, ekteskap, seksualitet, forelesning ved Ivar Ashheim. *Normanvendelse i teologisk etikk*, forelesning ved Lars Østnor. *Religionsfilosofiske hovedproblemer*, forelesning ved Ivar Ashheim. *Kulturettikk*, forelesning ved Ivar Ashheim.

Systematisk teologi
Hovudpunkt i dogmatikken II, forelesning ved Kjell Olav Sannes. *Korsteologi og hertighetssteologi*, forelesning ved Kjell Olav Sannes. *Analyse og vurdering av «trosteorier»* («framgangssteori»), forelesning ved Kjell Olav Sannes. *Kulturettikk*, forelesning ved Ivar Ashheim.

Undervisningen

us la dessuten høsten 1988 fram et forslag til ny organisasjonsstruktur, uten at saken kunne fer-

digbehandles i 1988.

Veiledning

Lærerrådet ga 15.02.1988, sak 9/88, sin tilslutning til planene for en

egen veiledning ved Det praktisk-teologiske seminar ved Menighetsråkkullet. Den nye stu-

diordningen legger større vekt på praksis, og det er nødvendig å gi

den videregående skolen 4.-6. januar. Tema: «Mennesket i møte

med makten.» 45 ordinære del-

takere, der til 85 deltakere på KIT-kurset, tilsammen 130.

Felles faglig dag for lærere i den videregående skolen 5. februar.

Tema: «Søkelys på New Age.» 80 deltakere.

Etterutdanningskurs for pres-

ter, andre teologer og kateketer 14.-17. juni 1988. Tema: «Prest i

folkekirken.» 75 deltakere.

Dagsseminar for lærere i grunn-

skolen i forbindelse med Østlan-

ets lærertevne 28. oktober.

Tema: «Tro og lidelse.» Ca. 90 deltakere.

Saken ventes avklart i løpet av våren 1989.

Kontaktgrupper senterer

lærere Teoretisk rådet ved lok høsten 1988 en (fritvilling) ordning med at lærere skal være ledere av kon-

taktgrupper som består av ca. 10 teologistudenter. Hensikten er å styrke det sosiale, faglige og åndelige fellesskapet både mellom studentene innbyrdes og mellom lærere og studenter.

Andre saker

Andre saker som har vært behand-

let i rådene er spørsmålet om ny utleavtale for 4. etasje i Gydas vei 4, de praktiske konsekvenser for lærutdannelsen om lærere som er skilt og gift på ny eller gift med en fraskilt, alternativt eksamen-

sortning (hjemmeoppgaver) på II. afdeling av teologisk embe-

tskamen og utdannelsen om «Kir-

Gjesterforelesninger

1988 I: Professor Robert Preuss, Indiana. Direktør Günther Cass-

mann, Genève.

1988 II: Professor Carl-Martin Edsman, Uppsala.

Etterutdanning

Etterutdanningskurs for lærere i den videregående skolen 4.-6. januar. Tema: «Mennesket i møte

med makten.» 45 ordinære del-

takere, der til 85 deltakere på KIT-

kurset, tilsammen 130.

Felles faglig dag for lærere i den videregående skolen 5. februar.

Tema: «Søkelys på New Age.» 80 deltakere.

Etterutdanningskurs for pres-

ter, andre teologer og kateketer 14.-17. juni 1988. Tema: «Prest i

folkekirken.» 75 deltakere.

Dagsseminar for lærere i grunn-

skolen i forbindelse med Østlan-

ets lærertevne 28. oktober.

Tema: «Tro og lidelse.» Ca. 90 deltakere.

Videreutdanning

1988 I: Forskerseminar i faget

Det gamle testamentet ved prof. Magne Sæbø.

1988 II: Forskerseminar i Det nye

testamente ved prof. Edvin Lars-

Grunnuddanning

Teoretikum

Undervisningsstilbudet er gjengitt

etter forelesningskatalogen for 1988 I (nynorsk) og 1988 II (bok-

Vårsementer:

(mål).

I. Avdeling, Ny studieplan (1987)

2. semester etter ny studieplan —

så Kristendomsunnskap

grunnlag.

I. Avdeling, studieplanen av 1972

4. semester etter studieplanen.

Gresk språk, gruppeundervisning

ved Bjørn Helge Sandvei.

Uvalde gammeltestamentlige tek-

star, detaljeksgetisk forelesning

ved Klara Myhre.

Inleiing til Det nye testamentet

og eksgetisk pensum frd

Johannesevangeliet, forelesning

Martin Synnes.

Dogmatikk, forelesning ved

Kjell Olav Sannes.

6. semester etter studieplanen

Galaterbrevet, detaljeksgetisk

forelesning ved Martin Synnes.

Spesieil etikk, forelesning ved

Ivar Ashheim.

Gruppeundervisning i etikk, ved

Svein Olaf Thorbjørnsen.

Inføring i religionsfilosofi,

forelesning ved Tore Wiggen.

Religionsvitenskap, forelesning

ved Arild Romarheim.

Hebraisk

Intensivkurs i hebraisk språk,

gruppeundervisning ved Anders

Aschim.

Gresk

Intensivkurs i gresk språk for stu-

dentar som tek til med gresk våren

1987 gruppeundervisning ved

Bjørn Helge Sandvei.

Latin

Forelesning med sikte på prøven i

latin for teologar ved timelærer,

lektor Anne Karine Frhagen.

II. avdeling

Temadag

Temadag for II. avdeling og Prak-

tikum 16. mars: «Kva kan vi lære

av kyrkjene i den 3. verda?»

Det gamle testamentet

Eskaologien og Messias i Det

gamle testamentet, forelesning ved

Magne Sæbø.

Exodus kap. 3, detaljeksge-

stiske forelesningar ved Anders

Jørgen Bjørndalen.

vært 3 vest-lyske studenter med ulik formell tilknytning til MF, dessuten 1 student fra USA.

Det var 32 søkere til MF's studentstipend av legatmidler og til professor Hallebys og husrus legat. Fire søkte om kandidatstipend gjennomført med 11 programster. Etter et par forskj. årsemestertre ble det fra høstsemesteret innført en ordning med 3-4 lov-sangsandakter pr. semester på onsdager, istedenfor tekstjengenongjælse. Oppslutningen har vært god og har skapt mere bredde og variasjon i andaktslivet.

Etterutdanningsrådet
Ledert: fakultetslektor Reidar Hvalvik.
2 møter, 5 saker.

Rådets funksjon i fakultetets etterutdanningsarbeid er gjenstand for drøftelser i rådet. Den stramme bemanningssituasjonen har ikke gjort det mulig å fremme nye initiativ i etterutdannings-sammenheng. Som det fremgår nedenfor, går imidlertid fakultetets tradisjonelle etterutdanningsarbeid godt.

Fakultetetsråds faste underutvalg
Ledert: dekanus
5 møter, 62 saker.

Budsjettutvalget
Ledert 1988 I: Fakultetslektor Tore Kopperud.
Ledert 1988 II: Undervisningsleder Birger Henrik Fossum.

Utvalget har hatt 5 plenumsmøter i arbeidet med forslagene til budsjettene, der til en rekke mindre konferanser og arbeidsmøter.

Biblioteksutvalget
Ledert 1988 I: Førstelektor Arvid Tangberg.
Ledert 1988 II: Fakultetslektor Per Karlenssen.
6 møter, 38 saker.

Andaktsutvalget
Ledert: Studentpresten, Øyvind Læder, Studentpresten, Laila Læder, Studentpresten, Laila Ved skriv av 09.12.1987 søkte

Riksaasen Dahl (teologi) og Tom Ostrim (kristendoms-kunnskap), førstelektor Martin Synnes, fmg, informasjons-sjef Trond Solvang og studentpresten.

5 møter, 30 saksnnummer. Åpen post på onsdager har vært gjennomført med 11 programster. Etter et par forskj. årsemestertre ble det fra høstsemesteret innført en ordning med 3-4 lov-sangsandakter pr. semester på onsdager, istedenfor tekstjengenongjælse. Oppslutningen har vært god og har skapt mere bredde og variasjon i andaktslivet.

NRK gjorde opptak til to korte gudstjenester som ble sendt som gudstjenester som ble sendt som søndagens gudstjeneste over Utendansprogrammet med professor Hans Kvalheim og fakultetslektor Per Karlenssen som predikanter. Studentkoret og studentpresten medvirket ved opptak av to liturgiske morgenandakter for Riksnettet.

Viktigere saker fra rådene og underutvalg
sjonen

Privathøgskoleloven og konsekvensene av den
av 11.07.1986 fastsatte i § 17 at Kongen kunne gi private høyskoler som var i drift ved lovens ikraft-tredelse inn til 2 års utsettelse med å oppfylle lovhjemlede vilkår for å få eksamenstreit eller statsstil-skudd. Kultur- og vitenskapsdepartermentet henvendte seg i november 1987 til fakultet for å formalisere godkjenningen av fakultetets eksamener. Fakultetet hadde da avsluttet arbeidet med nytt eksamenstrengement for teo-logisk embetsreglement, men det gjensvarte å utarbeide reglement for fakultetets eksamener i kristen-domskunnskap og et reglement for opptak til studier ved Menig-hetsfakultetet, noe som kreves

formaliserer godkjenningen av fakultetets eksamener. Fakultetet hadde da avsluttet arbeidet med nytt eksamenstrengement for teo-logisk embetsreglement, men det gjensvarte å utarbeide reglement for fakultetets eksamener i kristen-domskunnskap og et reglement for opptak til studier ved Menig-hetsfakultetet, noe som kreves

formaliserer godkjenningen av fakultetets eksamener. Fakultetet hadde da avsluttet arbeidet med nytt eksamenstrengement for teo-logisk embetsreglement, men det gjensvarte å utarbeide reglement for fakultetets eksamener i kristen-domskunnskap og et reglement for opptak til studier ved Menig-hetsfakultetet, noe som kreves

fakultetet dessuten om godkjenning av reglementer for tildeling av gradene dr. theol. og dr. artium i teologi ved Menighetsfakultetet.

Fakultetsrådet og lærerrådet hadde opptaktsreglementet til behandling flere ganger våren 1988 før det ble endelig fastsatt av styret 13.06.1988. Etter forhand-linger med departementet kom også sider ved det foreslåtte nye reglementet for teologisk embetsek-samen til ny behandling i teologi-kunnsrådet og fakultetsrådet våren 1988.

Den nye studieplanen og det nye eksamenstrengementet for teo-logistudiet ble godkjent av depar-tementet i skriv av 11.07.1988. I brev av 17.11.1988 meddelte departementet at det ikke hadde noe å bemerke til fakultetets sty-tingsordning og øvrige innsendte reglementer.

Departementet godkjente sam-tidig reglementet for eksamener i kristendoms-kunnskap og for gra-der i teologi og for graden dr. theol. og dr. artium i teologi. På en annen side hadde de utdanning utøver cand. mag.-niva, uten en tilsvarende akademisk tittel.

Departementet sendte somme-rens 1988 fakultetets utkast til reg-lementer for gradene dr. theol. og dr. artium i teologi til høring. Fakultetet avvener departemen-tets svar.

Rådsstrukturen ved fakultetet
Et sakkal «Erfaringsnotat» fra bud-sjettutvalget høsten 1987 tok til orde for en forenkling av fakulte-tets rådsstruktur. Saken ble fore-løpig drøftet i lærerråd og fakul-tetsråd våren 1988. Saken var også framme på den konferansen deka-nus arrangerte i august 1988 under tittelen «MF mot år 2000». Deka-nus utvalgte i august 1988 under

A. Teologi	185	(205)
B. Kristendomskunnskap	237	(179)
C. Praktikum	27	(45)
D. Katekiseseminarer	6	(0)
	455	(429)

Professorene Ernst O. Baasland og Berni T. Ofrestad, som ved avskaffelsen av dosent-tittelen ved Menighetsfakultetet i 1985 ble oppnevnt til professorer, er etter bedømmelse tilkjent full profes-sor-kompetanse.

Rådene

Lærerrådet: 13 møter, 106 saker.

Fakultetsrådet: 6 møter, 85 saker.

Teoretikumrådet:

Leder 1988 I: prof. dr. theol.

Magne Sæbø

Leder 1988 II: førstelektor Kjell

Olav Sannes

5 møter, 44 saker.

Teoretikumns lærermøte:

8 møter, 28 saker.

Instituttrådet:

Leder 1988 I: prof. dr. theol.

Hans Kvalbein

Leder 1988 II: førstelektor dr.

theol. Helge S. Kvanvig.

5 møter, 45 saker.

Instituttets lærermøte:

12 møter, 56 saker.

Faste utvalg og komiteer i arbeid

Lærerrådets faste underutvalg:

Stipendkomiteen

Leder 1988 I: Fakultetslektor

Sverre D. Mogsstad.

Leder 1988 II: Fakultetslektor Per

Karstensen.

5 møter, 27 saker.

Det er synkende interesse blant studentene for stipendopphold i utlandet (Cellé, Neucendetteisan og Erlangen i BRD og Wartburg Theological Seminary, USA).

Det er derimot økende søkning til MF's stipend fra utenlandske stu-

dent, og i hvert av semestrene i 1987 har det i studiemiljøet her

Følgende har begynt:

Fakultetslektor (vikar) Svein Olaf

Thorbjørnsen

Forskningsstipendiat Vidar Haa-

Fakultetslektor Karl William

Weyde ble engasjert i en deltid-

stilling som studieveileder fra 1988

II.

Forskningssterminner

1988 I:

Professor Ernst O. Baasland.

1988 II:

Professor Torleiv Austad.

Professor Anders Jørgen Bjørnda-

ten

Førstelektor Jan Schumacher

Dekanus

1988 I:

Professor dr. theol. Anders Jør-

gen Bjørndalen.

Prodekanus: Professor dr.

theol. Hans Kvalbein.

1988 II:

Professor dr. theol. Magne Sæbø.

Prodekanus: Professor dr. theol.

Edvin Larsson.

Lærerpersonalet og undervisningsadministrasjonen

Følgende har sluttet:

Professor Ludvig Munthe

Vitenskapelig assistent Jostein

Adna

Stipendiat Nils Aksel Røsseg

Studieveileder (vikar) Svein Olaf

Thorbjørnsen

Kompetanse

Fakultetslektor Jan Schumacher

er etter bedømmelse gitt opprykk

til stilling som førstelektor.

Fakultetslektor Lars Østner er

på grunnlag av sin doktorgrad gitt

Doktorgrad

I 1988 tok fakultetslektor Lars

Østner den teologiske doktorgrad

ved Universitetet i Oslo.

La oss sammen takke Gud for det året som er gått og bc for Menighetsfakultetets lærere, administrasjon, studenter, styrende organer og alle andre trofaste MF-venner! de årene som nå ligger foran.

Jens-Petter Johnsen
formann

Finn Andersen
nestformann

Magne Roland
styremedlem

Vigdis Rø Bernissen
styremedlem

Gunn-Björg Wisløff
styremedlem

Erling Servan
direktør

ble avsluttet først mot slutten av

88.

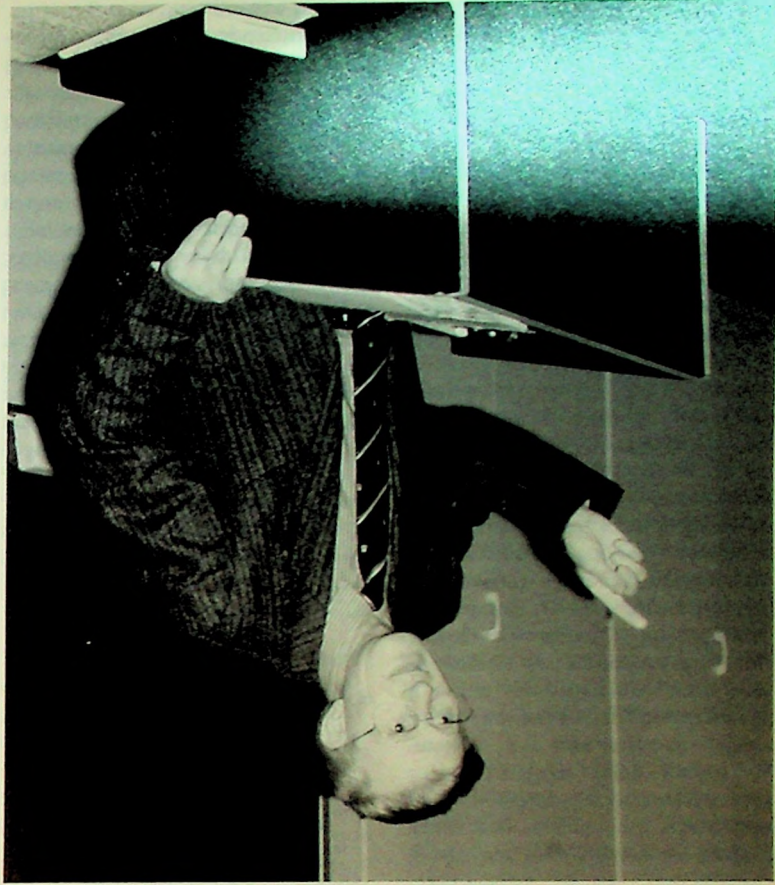
Syret vil til slutt uttrykke sin taknemmelighet over den store innsats som gjøres i fakultetets lærerstab og administrasjon. Sy-

ret vil spesielt takke for den økende engasjement i den offentlige debatt, der det har vist seg at MFs lærere har en stor opp-gave i å markere MFs teologiske profil og å kunne virke som veiledere for samfunnet i tros- og livssynsspørsmål. Syret vil også takke alle ansatte og studenter for innsats i MFs landsomfattende kontakтивirksomhet.

Syret tar sikte på å disponere de testamentariske gaver til reser-vefondsmidler i årene som kommer. Dette vil være nødvendig for å kunne sanere den gjeld som er etablert som følge av de store underskudd i 1986 og -87.

Syret er klar over at enkelte utgiftsposter i regnskapet er store enn forutsatt i budsjettet — spesielt gjelder dette posten «Øvrige driftskostnader» — og arbeider derfor spesielt med bedre rutiner vedr. økonomistyringen. Det arbeidet som gjøres av budsjettutvalget (under FR) er av stor betydning i denne forbindelse, samtidig som fakultetets nyansatte økonomisjef har gode faglige forutsetninger for å utvikle gode styringsordninger i fremtiden. Syret vil også peke på at perioden med innkjøring av det nye økonomisystemet og det nye lønssystemet

Syret vil samtidig nyte anledningen til å takke alle MFs venner for den omsorg og giverviljeneste som de omslutter fakultetet med.

**Utdrag av
årsmeldingen 1988
fra Dekanus**

**(omfatter også
teoretikum
og Institutt for
Kristendomsstudier)**

Dekanus Magne Sabø.

tatt opp fra MFs side helt siden opprettelsen av Institutt for kristendomskunnskap i 1967.

Syret har i løpet av året arbeidet mye med spørsmålet om Menighetsfakultetets fremtid. Både i forbindelse med oppnevningen av en egen styringsgruppe til å arbeide med «MF frem mot år 2008» og det arbeidet som ble gjort i forbindelse med «Formanens programtale» ved åpningens programtale» ved åpningen av Forstanderskaps møte, har syret bidratt til en fremadrettet tenkning omkring MFs virksomhet. Syret vil også uttale sin store tilfredshet ved det initiativ som ble tatt fra Lærerrådets side ved arrangementet av en dagskonferanse 29.08.1988 med tittelen «Menighetsfakultetet fram mot år 2000». Referatene fra denne dagskonferansen danner et verdifullt grunnlag for styringsgruppens videre arbeid.

Syret har med tilfredshet kunnet konstatere en økende tilgang på nye studenter i løpet av året. Det foreligger ikke noen fullstendig analyse av årsakene til denne økningen, men syret har grunn til å tro at både den nye studieordningen og den intensiverte rekrutteringsvirksomhet, som informasjonavdelingen er ansvarlig for, har bidratt til denne utviklingen. Syret regner med at den økningen i informasjonsvirksomheten som har vært mulig bl.a. ved ansattelse av en journalist i informasjonsavdelingen, vil føre til en bedre kommunikasjons utad i de kommende år.

Det økonomiske resultat i foregående år må anses tilfredsstillende. Det må likevel sies at gjennomgangen var svakere enn forventet i budsjettet og at det gunstige resultatet hovedsakelig skyldtes større inntekter i forbindelse med refusjon p.g.a. sykdom enn forventet i budsjettet. De relativt store testamenteriske gavene i løpet av året ga både mulighet for å gjøre opp regnskapet i balanse og å sette av et beløp til fondsmidler.

Konklusjon
Virksomheten ved Menighetsfakultet i 1988 har vært preget av en opptøying av saker som ble startet opp i 1986 og -87. Dette gjelder bl.a. iværksettingen av den nye studieordningen for teologi, gjennomføringen av bestemmelsesene i privathøyskoleloven og arbeidet med ny kontrakt i forbindelse med utleie av lokaler i MFs bygg.

Alle som nå gir økonomisk støtte til MF får fortløpende kvittering for hver enkelt gave, samt en samlet kvittering for alle årets gaver tilsendt etter årets slutt som vedlegg til selvangivelsen.

Det var en betydelig økning i aksjons- og reisevirksomheten i 1988. De mest omfattende aksjoner var:

- Aksjon MF Norge Rundt i mars
- Akershusaksjonen i oktober
- Osloaksjonen i november
- MFs studentkors sommerturné.

I tillegg til disse aksjonene kan også nevnes Tuncaksjonen, Sandeaksjonen, turen for kandidaturene ved Det praktisk-teologiske Seminar, i fellesandaksjonen, samt en rekke enkelt-besøk og mindre arrangementer.

Ansettelsen av informasjonskontulent har ført til en gladelig styrking av arbeidet med å profilere Menighetsfakultetet overfor ulike medier. I løpet av høsten 1988 var informasjonsvirksomheten langt større enn tidligere og det ble registrert som en positiv bedring fra mange hold. MFs informasjonsblad «Lys og Liv» utkom med 6 nummer, hvorav 2 dobbeltnummer. Menighetsfakultetets studentkor hadde stud.theol. Hanne B. Sjødal som dirigent i 1988. Koret har i løpet av dette året hatt en meget god utvikling og det har altså gjort en stor innsats i konaktvirksomheten med et omfattende reis- og representasjonsprogram.

Alle de tiltak vedtrente virksomheten ved fakultet, som var somhøsten ved fakultet, som var forutsatt i Privathøyskoleloven, ble gjennomført innen de tidsfristene som var fastsatt i loven. Behandlingen av statsstøtten til Menighetsfakultetet i Kultur- og vitenskapsdepartementet, Kirke- og undervisningskomiteen og i Stortinget høsten 1988 viste imidlertid at det fortsatt er noe uklarehet om hvordan støtteeordningen etter den nye loven skal fungere. Syret vil ha sin oppmerksomhet spesielt henvendt mot dette spørsmålet i det kommende år. I forbindelse med departementets godkjenning av Menighetsfakultetets reglementer m.v., var det spesielt viktig at KVD endelig godkjente tildeelingen av graden cand.philol. ved MF. Spørsmålet om tildeeling av denne graden har vært

Konklusjon
Virksomheten ved Menighetsfakultet i 1988 har vært preget av en opptøying av saker som ble startet opp i 1986 og -87. Dette gjelder bl.a. iværksettingen av den nye studieordningen for teologi, gjennomføringen av bestemmelsesene i privathøyskoleloven og arbeidet med ny kontrakt i forbindelse med utleie av lokaler i MFs bygg.

I statskudd i 1988 ble MF bevil-
 get kr 11.686.000,- mot kr
 11.270.000,- i 1987, dvs. en økning
 på 3,7%. Statskuddet utgjør
 55,4 pst. av de totale inntekt. I
 1987 var denne andel 55,9 pst.

tidligere leiekontrakt ble det ikke
 foretatt noen utvidelse av selv
 leieareal ved inngåelse av den
 nye kontrakten.

I 4. etasje ble det bygget et kontor
 i tilknytning til lesesalen. Lesesal-
 len ble samtidig omnummeret til
 bibliotek og bare et mindre antall
 lesesalsplasser ble beholdt. Det
 ble avdelt et kontor i seminarrom
 3 (rom 419) og et i oppholdsrom
 414. Hele oppholdsrom 417 mot
 terassen ble ombygget til et kontor
 og et ekspedisjonslokale. I kjelle-
 ren ble en del av garderoben
 avdelt som arkivrom.

«Vrtege inntekt» inkluderer
 bl.a. leieinntekter, refusjoner ved-
 rørende lønn, samt offentlig støt-
 til kursvirksomhet. Støtten til kur-
 svirksomhet var kr 186.000,- mot
 kr 73.000,- i 1987. De «vrtege
 inntektene» var totalt på kr
 2.322.000,- i 1988 og kr
 1.607.000,- i 1987. Dette gir en
 økning på 44,5 pst. Økningen
 skyldes hovedsakelig større refu-
 sjoner for sykdom enn budsjet-
 tert.

Drift- og finanskostnadene var ialt
 inkludert beregnede ferjepenger.
 Dette utgjør kr 1.086.000,-.
 Driftskostnadene for Gydas vei 4
 viser en svak reduksjon med kr
 41.000,- i forhold til 1987. På
 grunn av at det ble regnet med
 moderat lønnsøkning i 1988 var
 det budsjettert med et overskudd.
 Imidlertid ble gaveinntektene,
 eksklusiv de testamentariske
 gaver, kr 403.000,- lavere enn
 budsjert. Totalt ble inntektene
 kr 133.000,- lavere enn budsjet-
 tert.

På grunn av de underskudd som
 regnskapet viste i 1986 og -87 var
 det nødvendig å ta opp et lån på kr
 3.500.000,- høsten 1988.

Gydas vei 4

Som en følge av den nye leieavta-
 len med Universitetet i Oslo, som
 gjelder i til fra 1. august 88, og
 gjeldet i til fra 1. august 88, og
 muligheten av å husholdning
 sykepleierforening (LSV) i novem-
 ber/desember 88, ble det foretatt
 til gene.

Lån til ansatte

Som nevnt i forrige årsmelding
 opphørte ordningen med rentfrie
 lån til lærere ved kjøp av PC'er,
 med virkning fra 1. januar 88,
 samtiddig som tilbakebetalingsreg-
 lene ble innskjerpet. I samsvar
 med «Forskritt om forskuddstrekk
 i rentefordel ved rimelige lån i
 arbeidsforhold» vedtok styret at
 de som tidligere har fått innvilget
 rentefrie lån i fremtiden skal
 betale 3% rente for å dekke
 arbeidsgjulveravgiften i samsvar
 med de nye bestemmelsene om
 forskuddstrekk i rentefordel ved
 rimelige lån ved MF. På grunn av
 at bestemmelsen omfatter lån med
 lavere rente enn 13% vil de øvrige
 10% av rentefordelen bli oppgitt
 som inntekt ved lønnsinndretning-

behov for leseplasser er vurdert.
 På grunn av at bl.a. ISVs
 fornyes årlig etter at bl.a. ISVs
 ren og 60 garderobeskapp til ISVs
 studenter. Tilleggskontrakten må
 det forannevnte arkivrom i kjelle-
 lesesalsplasser i 2. etasje, leie av
 kontrakten omfatter leie av 70
 virkning fra 1. januar 89. Denne
 for utleie til Universitetet med
 Det ble inngått en tilleggskontrakt
 av de totale utgifter, har økt fra
 15.890.000,- til kr 16.992.000,-.
 Dette gir en økning på 6,9 pst.
 Imidlertid er 1988 regnskapet
 inkludert beregnede ferjepenger.
 Dette utgjør kr 1.086.000,-.

Kontakvirksomheten

Informasjonssefj Trond B. Solvang.

Informasjonsavdelingen har også i
 1988 hatt en betydelig redusert
 bemanning. Informasjonssefj Vig-
 bjørn Mære ble sykmelding en ble
 ruar, og denne sykmeldingen ble
 etterhvert forlenget ut hele 88.
 Landsskreter Trond Solvang har
 derfor fungert som informasjons-
 sefj helt siden 8. februar. Stud-
 theol. Arnfred Lunde var i vår-
 semestret periodervis engasjert
 som ass.landssekreter og fra 1.
 september ble han engasjert i
 denne tjeneste i halv stilling.
 Journalist Nils-Petter Enstad ble
 ansatt som informasjonskonsulent
 i 3/5 delts stilling fra 1. september
 og
 sokneprest Sverre Magelssen ble
 engasjert i halv stilling som lands-
 sekretær fra 15. oktober.

Også dette året ble det satset mål-
 rettet og offensivt på MFs arbeide
 med rekruttering av studenter. I
 tillegg til den tradisjonelle
 annonsering, ble det satset særlig
 på 4 områder:
 Informasjonsmaterieil, informa-
 sjonssøk ved skoler (bibel-

Tilgangen på nye studenter har økt noe de siste 2 årene og statistikken viser nå en økning i det totale studenttallet. Den nye studierordningen for teologi medfører etterhvert en forskyvvning i studenterdentaler over på Institutt for kristendomskunnskap på grunn av at alle nye studenter som ikke har grunnlag eller mellomfag fra før, nå begynner med kristendomsrett behov for samtaløspersonlig oppfølging blant studentene.

Det fremgår av dette at det har vært økning i alle ledd av omsorgstjenestens arbeid, og ganske særlig hos Jorrid Wiik. Det er åpenbart at omsorgstjenesten dekker et reelt behov for samtaløspersonlig oppfølging blant studentene.

Etter et par forsøk i vårssemesteret ble det fra høstsemesteret av innført en ordning med 3 til 4 lov-sangandakter pr. semester på onsdager, i stedet for tekstjenommgåelse. Oppslutningen har vært god og har skapt mer bredde og variasjon i andaktslivet.

I forbindelse med andakten gjorde NRK opptak til 2 korte gldsjes-ter som ble sendt som søndagens gudstjeneste over utenlandspro-gammer. Predikanten ved disse Kvalbein og fakultetslektor Per Karstensen. Studentkorret og studentpresten medvirket dessuten ved opptak av 2 liturgiske morgenandakter som ble sendt over riksnetter. (P1).

Programposen «Åpen post» har vært gjennomført med et varert program 11 onsdager i løpet av året. Oppslutningen har vært god. (Se forøvrig årsmeldingen fra dekanus).

Statistisk oversikt

(Tallene for 1987 i parentes). Pr. 01.11.88 var det i alt 455 (429) studerende ved MF. Av disse var 27 (45) gikk på Det praktisk-teologiske seminar, 237 (179) på Institutt for kristendomskunnskap og 6 (0) på Katekeseiminaret. Instituttets studenter fordelte seg med 16 (19) på hovedfag, 38 (20) på mellomfag og 186 (163) på grunnfag og ex.phil.

Ved årets utgang var det i alt 2.940 (2.898) som har avlagt teologisk embetseksamen og 2.406 (2.372) kandidater som har gjennomgått Det praktisk-teologiske seminar. Ved Instituttet er det avlagt 3.261 (3.169) eksamener i hovedfag, mellomfag og grunnfag og Katekeseiminaret har uteksaminert 56 (56) kandidater.

Oversikt over avlagte eksamener i vår- og høstsemesteret fremgår av de vedlagte årsmeldinger.

Tildeling av stipend

Kandidatstipend er tildelt slik: 1988 I Sjøforsvarsprest Vidar Leif Haanes. 1988 II Cand.theol. Hilde Hals-temilli Unsvag og Cand.theol. Per Jarle Bekken. Et kandidatstipend som opprinnelig var tildelt for 1988 I bortfalt fordi forutsctin-gen om bestått embetseksamen ikke ble oppfylt.

Kandidatstipendets størrelse tilsvaret høyeste lønnebeløp i Statens Lønnekasse for tilsvarende semester + 10%. I 1988 var kandidatstipendet fastsatt til kr 24.310. Stipendier av professor Halleby og hustrus legat, samt studentstipendier 1988: Se Lys og Liv nr. 4/5-88, side 32. Prestehybelen ble tildelt i alt 10 prestier i 1988. Resultatregnskapet for 1988 er i balanse, etter overføring fra «fond og ex.phil.

Økonomi - MFs drift

I 1988 er beregnede feriepengar og beregnet arbeidsgiveravgift inkludert i driftsregnskapet. Dette har ikke vært gjort tidligere. Når feriepengene regnes med viser regnskapet et underskudd på kr 1.086.172 — som avregnes mot driftskapitalen. I 1987 var underskuddet til sammenhengning på kr 1.392.000.-.

Drifts- og finansinntekter var i alt kr 21.432.000.- mot kr 20.289.000.- i 87. Dette gir en økning på 5,6 pst. Gaveinntektene utgjorde ialt kr 7.347.000.- eksklusiv sive testamentariske gaver, og i 1987 var gaveinntektene på kr 7.380.000.-. Totalt gir dette en reduksjon på 0,4 pst. I tillegg kommer de testamentariske gaverne i 1988 er 41,7%. Av de testamentariske gaverne i 1988 er kr 388.000.- ikke inkludert i driftsregnskapet, men inkludert i fondbundet til spesielle formål. Den resterende andel er overført fra fondet til driftsregnskapet, slik at det går i balanse (eksklusivt beregnede feriepenget).

Økonomisjef Hilde Hasvold.

Undervisning,eksamen m.m.

Det vises til de vedlagte årsmeldinger fra dekanus, (omfatter også teoretikum og Institutt for kristen domskunnskap), rektor ved Det praktis-teologiske Seminar (omfatter også styret for Det praktisk-teologiske Seminar) og rektor ved Katekese-seminaret (omfatter også styret for Katekese-seminaret).

Biblioteket

Bibliotekets registrerte bokbestand pr. 31.12.88 var på 36.228 bind (34.558), hvorav 1.666 plasser administrert av Universitetet i Oslo i samsvar med leieavtale.

Av bibliotekets stillinger er en halv kontortullmektingsstilling sylvakanant og i en halv bibliotekarstilling er sylvakant og i en halv teologisk konsultansstilling har ikke vikar i stillingsinnehaverens permisjonstid. Denne reduksjonen på 3 halve stillinger i forhold til en stillingsramme på 5 1/2 stilling, har ført til omvurdere arbeidssoppgavene. Dels har en vært nødt til å skjære ned på åpningstiden og dels har andre servicetilbud blitt redusert.

Det var i alt 2.827 (2.574) skranke-tilan av litteratur til andre bibliotek i 1988. I tillegg kommer 6 (7) nye i 1988.

Biblioteket har dessuten 14 (14) ruller mikrofilm, 6.305 (6.305) mikrofilmkort og 351 (345) løpende tidsskriftabonnementer, hvorav 6 (7) nye i 1988.

Helene Haagen, studeentprest

tek, noe som bl.a. omfatter 274 bøker og 142 fotografier, hvorav 35 bøker og 11 kopier til utenlandske bibliotek. Biblioteket for-midler 966 (1.575) lån fra andre bibliotek fordelt med 787 bøker og 179 kopier, 65 bøker og 60 fotoko-pier ble formidlet fra utenlandskse bibliotek. Det var bare 19 (76) utlån av avislipp. Det ble forcaat 18 (21) søkinger i litteraturbaser på EDB-terminalen.

Biblioteket administrerte det samme antall leseplasser som for-gående år, i alt 394 i 2. etasje. I høstsemesteret ble 50 plasser utleiet til studenter fra andre stu-diesteder. I 4. etasje ble fortsatt 48 plasser administrert av Universite-teret i Oslo i samsvar med leie-avtale.

Av bibliotekets stillinger er en halv kontortullmektingsstilling sylvakanant og i en halv bibliotekarstilling er sylvakant og i en halv teologisk konsultansstilling har ikke vikar i stillingsinnehaverens permisjonstid. Denne reduksjonen på 3 halve stillinger i forhold til en stillingsramme på 5 1/2 stilling, har ført til omvurdere arbeidssoppgavene. Dels har en vært nødt til å skjære ned på åpningstiden og dels har andre servicetilbud blitt redusert.

Høsten 1988 fikk biblioteket en PC. Denne benyttes for katalogi-serings- og bestillingssystemer av lit-teratur, teksbehandling og søking i litteraturbasen. Omlagingen til EDB i biblioteket betyr en fornk-ling av tidkrevende rutinearbeider og etterhvert en stor forbedring i servicetilbudet. Med nåværende arbeidskapasitet tar det lang tid før omlagingen er merkelig for brukerne og samlet vil omlagin-gen ikke gi arbeidstidbesparing.

Omsorgstjenesten

(Omsorgsteamet har vært beman- net slik: - studentprest Ole Jakob Modalsli - sjefesørger, fakultetslektor - Jofrid Wiik

ÅRSMELDING

Leder for omsorgstjenesten ved M.F. studentprest Ole Jacob Modalsli.

- studieveileder Måfrid Norum
- studieveileder Svein Olaf Thorbjørnsen (vårsemester)
- og Karl William Weyde (høstsemester)
- psykiater Bjørn Lande

Omsorgsteamet har hatt 6 møter, 3 i vårsemesteret og 3 i høst-semesteret.

Tallene for de registrerte samta- lene er slik: (Med 87-tall i paren- tes): (Ole Jakob Modalsli: 304 (226) med i alt i 11 (126) konfen- der, 23 av samtalene var engangs- samtaler med 2. semesterets teo- logistudentene, som studentpresten selv har invitert til samtale. Når en ser bort fra disse samtalene har studentpresten i gjennomsnitt anvendt i overkant av 3 samtaler pr. konfidant. Studentpresten har også i 1988 vært formann i arbeidskapasitet tar det lang tid før omlagingen er merkelig for brukerne og samlet vil omlagin-gen ikke gi arbeidstidbesparing.

(Omsorgsteamet har vært beman- net slik: - studentprest Ole Jakob Modalsli - sjefesørger, fakultetslektor - Jofrid Wiik

— forskningsstermin for semester 1989 I.
— Professor Tore Wiggen — innvilget permisjon uten lønn i 1 år fra 01.03.89.

Dekanus har i tillegg innvilget en del kortere permisjoner (under 1 måned) for lærere og personell i undervisningsadministrasjonen.

På bakgrunn av et tilbud fra førstelektor Brynjar Haraldsø har styret vedtatt at han i vårsesmetestipulter ved arbeid i MFs arkiv etter retningslinjer gitt av arkivrådet.

Undervisnings- og forretningsadministrasjonen

Undervisningsadministrasjonen.
Ansettelses/avskjeder m.m.:

— Studieveileder Svein Olaf Thorbjørnsen avsluttet sin tjeneste som studieveileder pr. 01.08.88.
— Fakultetslektor Karl William Weyde sa seg villig til å ivareta enkelte av de funksjoner som tilligger studieveileder/teolog i studieåret 1988/89. Det ble utarbeidet en egen tjenestebeskrivelse for Weydes funksjoner som studieveileder.

Forretningsadministrasjonen.

Ansettelses/avskjeder m.m.:

— Journalist Nils-Petter Enstad — ansatt som informasjonskonsulent i 3/5 stilling ved informasjonsavdelingen fra 01.09.88.
— Bibliotekar Marianne Grøvtveit ansatt i halv stilling ved biblioteket fra 01.08.88.
— Astrid Husabø ansatt som førstelektor ved sentralbord/studentekspedisjon fra 19.05.88.
— Bibliotekar Anne Nysæther ansatt ved biblioteket fra 01.01.89.
— Grethe Øksnes ansatt som kasserer i økonomiavdelingen fra 18.07.88.
— Stud.theol. Arntred Lunde

— Professor Dr.theol. Berni T. Oftestad ansatt som professor i allmen kirkehistorie med høyeste professorkompetanse fra 01.07.88.
— Fakultetslektor Jan Schumacher gitt opprykk til stilling som førstelektor med virkning fra 11.06.87 (søknadsdato).
— Fakultetslektor Dr.theol. Lars Østnor gitt opprykk til førstelektor med virkning fra 26.11.86 (dato for innlevering av doktoravhandling).
— Fakultetslektor (vikar) Klara Myhre ansatt som fakultetslektor i bibelag ved institutt for kristendomsstudier for et år fra 01.08.88.
— Cand.theol. Vidar Leif Haanes' ansatt som forskningsstipendiat i kirkehistorie for en periode på 1-3 år fra 01.08.88.
— Vit.ass. Kjell Arne Morlands ansettelse forlenget med 1 semester fra 01.01.89.
— Professor Dr. Ludvig Munthe innvilget avskjed pr. 30.06.88 etter halv sykmelding i vårsemesteret 88.
— Professor Axel Smith innvilget avskjed ved fylte 67 år i 1991. Dato for fratredelse fastsettes senere.
— Forskningsstipendiat Nils Aksel Røsaeg avsluttet sin forskningssperiode pr. 31.12.88.

Følgende er innvilget forskningsstermin eller permisjon:

— Professor Torleiv Austad — forskningsstermin for studieåret 1988/89.
— Professor Anders Jørgen Bjørndalen — forskningsstermin for studieåret 1988/89 (professor Bjørndalen var sykepermittert mesteparten av høstsemesteret 88 og han døde 14.01.89).
— Førstelektor Jan Schumacher — forskningsstermin for studiesemesteret 1988 II.
— Fakultetslektor Fartein Valen — Sendstad (att ut av tjeneste) — innvilget permisjon uten lønn for 2 år fra 01.01.1990.
— Førstelektor Oskar Skarsaune

engasjert i halv stilling som assistierende landsskretter ved informasjonsavdelingen fra 01.09.88.
— Sokneprest Sverre Magelssen engasjert i halv stilling ved informasjonsavdelingen fra 15.10.88.
— Kasserer Torgeir Sørumsnågen ble etter søknad innvilget avskjed fra 31.08.88.
— Bibliotekar Elina Strandheim ble etter søknad innvilget avskjed fra 31.12.88.

Permisjoner:

— Teologisk konsulent Karl Leine Balog ble innvilget permisjon i forbindelse med svangertid og fødsel i tiden 26.09.88 til 25.09.89 (de første 22 uker med lønn).
Direktøren har i tillegg innvilget en del kortere permisjoner (under 1 måned).
Styret har mottatt melding om at Marit Høie har gjort tjeneste i biblioteket uten lønn (arbeidsmidler) i tiden 18.01. til 17.04.88 og at Geir Kolbu på tilsvarende måte har gjort tjeneste i kontor-

Direktør Erling Servan.

rådet (gammelt § 12) til MFs styre (ny § 29).

I samsvar med tidligere vedtak i forstanderskabet sendte sekretæren en «halvårsrapport», dateret 01.12.88. Rapporten omhandlede virksomheden ved MF i det første halvår året efter forstanderskabets møde.

Undervisningsleder Birger H. Fossum.

Lærerkollegiet

Styret har vedtaget reviderede «Regler for forskningsstermin og permitter for lærere ved Det teologiske høgskolekullet» og ændret ansættelsesperioden for vitenskabelige assistenter, slik at det nå er fastsatt slik:

«Ansettelse gjelder fra 1-3 år. De kan forlenges med ytterligere 1-3 år». Endringen i ansettelsesperioden innebærer at de vitenskabelige assistenter kan være ansatt for 1 år lengre enn det de tidligere bestemmelser gav muliggjort til.

Styret har behandlet følgende ansettelse m.m.:
 - Professor Dr.theol. Ernst O. Baasland, ansatt som professor i nytestamentlig teologi med høyeste professorkompetanse fra 01.07.88.

- Rektor Gunnhild Hagesæther
- Advokat Leif Haanes
- Søkneprest Reidar Svoren

Fra og med forstanderskabets møte i april 1989, vil klagenævnen bli oppnevnt for en periode på 3 år.

Til møtet var det fra styrets side utarbeidet et omfattende forslag vedr. de praktiske konsekvenser som må trekkes av løyntilaksen om lærer som er skilt og gift igjen kan gjøre tjeneste på MF. Det foreslå 2 adskilte forslag til retningslinjer slik:

- Generelle retningslinjer i form av «Forskrift om disiplinærtiltak mot lærer». Dette forslag ble enstemmig vedtatt.
- Spesielle retningslinjer i form av «Forskrift om tiltak ved en lærers skilsmisse, gjengifte eller ekteskap med en fraskilt». Denne saken ble utsatt og følgende utvalg fikk ved et enstemmig vedtak i oppdrag og forberede behandling på neste ordinære møte i forstanderskapet:

Forstanderskabets formann, professor Eivind Osnes
 Husmor/forfatter Liv Nordhaug
 Det ble forutsatt at direktøren skulle fungere som utvalgets sekretær.

Til møtet forela en rekke forslag til endringer i MFs grunnregler. Av tidsmessige grunner ble forslagene bortsett fra 2 som det måtte ordinarie møte. Det ble vedtatt en endring (i grunnregelens paragraf 4) som innebærer at høstsemesteret fra og med 1988 skal begynne i «slutten av august» i stedet for som hittil «i begynnelsen av september». Det ble dessuten foreslått en endring i ansaret for behandling av disiplinæraker om situasjonen i privathøgskolen ble denne: I samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven ble dette ansvar gitt fra fakultets-

Ved valgene ble professor Eivind Osnes og domprost Even Fougner gjenvalgt, henholdsvis som formann og nestformann i forstanderskabet for 1988/89. Som nytt styremedlem for perioden 1988-93 ble valgt lektor Gunn-Björg Wisløff og som nye varamenn til styret for 1988/89 ble valgt:

1. Økonomi/domsjef Thor Gabrielsen
2. Forlagsredaktør Åge Haavik
3. Bibelskolelærer Anne-Margrethe Saugstad.

Jens-Peter Johnsen ble gjenvalgt som formann og rektor Finn Andersen ble valgt som ny nestformann for 1988/89. Kateket Reidun Ask ble gjenvalgt som medlem av Kateketseminaret styre for perioden 1988-90 med kateket Elisabeth Habbestad som varamann.

Forstanderskabet behandlet et forslag til endret prosedyre ved behandling av søknader om opp-tak på Praktikum fra kandidater som har vært skilt, skilt og gift igjen eller gift med en fraskilt. De vedtatte reviderte regler forutsetter bl.a. at rektor skal utarbeide en saksbeskrivelse i samråd med søkeren, der begge skal under-tegne. Det forutsettes også innsyn i saksbeskrivelsen for de instanser som ifølge prosedyren skal behandle saken. Vedtak om avslag på søknad om opp-tak påklages til egen klagenemnd sammensatt av 3 forstandere valgt av forstanderskabet.

Det ble også vedtatt en egen prosedyre i tilfeller hvor kandidater skiller seg, gifter seg igjen, eller gifter seg igjen med en fraskilt under praktikumstiden, der praktikumstyret kan utvise kandidater. Også et vedtak av denne art kan påklages til en klagenemnd, oppnevnt av forstanderskabet. Etter disse vedtakene valgte forstanderskabet følgende klagenemnd for 1988/89:

sikre på å fullføre sitt oppdrag innen utgangen av 1989. Ved årets utgang hadde styringsgruppen følgende sammensetning:

Direktør Tor Odd Børnsen for-
mann, redaktør Thor Bjørne
Bore, begge fra forstanderskapet,
lektor Gunn-Bjørg Wisløff og
Saugstad fra styret, professor
Ernst Baasland, rektor Olav Skje-
vestad og fakultetslektor Reidar
Hvalvik fra lærerrådet, Res.kap.
Hemming Olsoson (menighetsprest),
stud.theol. Are Eidhamar og
direktør Erling Servan. Stud-
theol. Øystein Lund er styrings-
gruppens sekretær.

Styret har vedtatt å melde Menig-
nissasjonen «Kristine Friskolers
hestakullet inn i den nye orga-
nissasjonen». Det tidligere «Kristine
Høyskolers Kontakimøte», som
har fungert som et samtaleforum
for de kristne høyskolene siden
1980, vil sannsynligvis bli erstattet
av et seksjonsmøte innenfor KFF.

Styret har avgitt en høringsuta-
lisse vedr. «NOU 1988: 17 — Fri-
villige organisasjoner». Styret
uttrykte sin tilfredshet over det
omfattende og grundige utred-
ningsarbeidet som er utført av
utvalget og pekte bl.a. på at de
offentlige myndigheter på denne
måten anerkjenner verdien av det
arbeidet som de frivillige organisa-
sjoner og institusjoner utfører i
vårt land. Styret uttrykte tak-
nemlighet for at utvalget foreslår
at de nærværende bestemmelser i
skatte-loven paragraf 44, 5. ledd
om skattefritak for bidrag til
forskningsinstitusjonene, opprett-

Etter en henvendelse fra Nord-
Hålogaland Bispedømmet har
styretriklet seg positivt til et samar-
beide i forbindelse med etablering
av kristendoms-kunnskap grunn-
fag/mellomlag i Tromsø. Styret
har nedsett følgende utvalg til å
arbeide videre med saken i samar-
beide med bl.a. Nord-Hålogaland
Bispedømmet og Kultur- og
vitenskapsdepartementet: De ka-
pitulering, instituttbestyrer ved Institutt
for kristendoms-kunnskap, under-
visningslederen og økonomisje-
fen.

MFs 80 årsjubileum ble markert
bl.a. med en jubileumsfest og et
spesialnummer av Lys og Liv. (Nr.
6/7-88).

Forstanderskapet
Forstanderskapet var samlet til
ordinært møte mandag 25. april
1988. Det møtte 16 forstandere
(av 20 — 1 forstander møter som
styremedlem) og 7 varamenn (av
9).

Forstanderskapets formann profes-
sor Eivind Osnes.

ningsadministrasjonen, 9 fra for-
retningsadministrasjonen (inkludert
forstanderskapets sekretær),
og 5 representanter for de stude-
rende (Katekese-seminaret hadde
ingen studentrepresentant). MFs
revisor var invitert til å delta i de
sakene som gjaldt regnskap og
budsjett.

For første gang ble saksbehandling
og kultur- og vitenskapsdepartementet. De ka-
pitulering på møtet åpnet med «Styre-
formannens programtale». Talen
var i noen grad forberedt sammen
med en ressursgruppe i fakultets-
ledelse og dannet utgangspunkt
for en samtale om MF i fremtiden.
Talen ble i sin helhet vedlagt
protokollen fra møtet.

Sammen med presentasjonen av
årsmeldingene for 1988 dannet
«Formannens programtale» bak-
grunnen for en viktig og interes-
sant samtale om Menighetsfakul-
tets virksomhet, spesielt med
sikte på de nærmest foranliggende
år.

Regnskapet for MFs drift, legat-
forvaltning og kantine ble god-
kjent. De fremlagte forslag til jus-
teknikk og budsjett for 1988 og
for 1989 ble godkjent. De frem-
lagte forslag til budsjett for 1989 ble
godkjent. Bl.a. ble gævedbudsjettet redusert i forhold til forslaget.

Årsmelding for 1988

Tra styret ved Det teologiske Menighetsfakultet

frem en innstilling vedrørende saken. Heitmann la frem et forslag til vedtak som ingen av de andre styremedlemmene støttet. Forslaget innebar at direktøren ville ha trukket seg. Heitmann media deretter sitt verv. Styret har senere vedtatt å inngå en ny 10-års leiekontrakt med Universitetet i Oslo. Også styremedlem, Vigdis Rø Berntsen var inhabil ved behandling av denne saken. Institutt for allmen litteraturvitenskap, som har vært leieboer i MFS bygg siden 1972, flyttet ut i september måned og Institutt for Sykepleievitenskap flyttet inn i delvis ombygde lokaler i løpet av november/desember. Det ble også ført forhandling om utleie med Strategivalget for «Den norske kirkes Menighetsfakultet» uten at disse forhandlingene resulterte i noen leiekontrakt. Se for øvrig redegjørelsen under avsnittet «Gyldas vei 4» senere i denne årsmeldingen.

Utarbeidelse av opplyttsreglement m.m. i samarbeid med bestemmelse i privathøyskoleloven ble «Reglement for opptak til studium ved Det teologiske Menighetsfakultet» vedtatt og oversendt Kultur- og vitenskapsdepartementet til orientering. Det ble sendt dig søkt om godkjenning av eksamen, styrrsordning og reglementer i samarbeid med privathøyskoleloven. Samtlige dokumenter ble godkjent og KVD godkjente også tildelingen av graden Cand.philol. ved MF.

Styret har nedsatt en egen styrrsgruppe til å arbeide med «MF frem mot år 2008». Årstallet er valgt fordi det da er MFS 100 årsjubileum. Styrrsgruppen er ledet av nestformannen Jan H. Heitmann, ja administrasjonen

Styreformann Jens-Petter Johannessen.

Menighetsfakultets styre har etter valgene på forstader-skapets møte, mandag 25.04.1988, hatt følgende sammensetning:

- Generalsekretær Jens-Petter Johnsen, Oslo (1985-1990), formann 1988/89, Rektor Finn Andersen Oslo (1986-91), nestformann 1988/89, Overlege Magne Roland, Oslo (1984-1989), Cand.theol. Vigdis Rø Berntsen, Asker (1987-1992), Lektor Gunn-Bjerg Wisløff, Kolborn (1988-1993).

- Varamenn 1988/89:
 1. Økonomiadm.sjef Thor Gabrielsen, Oslo
 2. Forlagsredaktør Åge Haavik, Bærum
 3. Bibelskolelærer Anne-Margrete Saugstad, Oslo

Studentutvalgets leder i varemestert var stud.theol. Are Eidhamar og i høstsemestert oppna en høyere kvadratmeterpris ved utleie. Ved siden av Universitetet, som var interessert i forbindelse med utleiespørsmålet, der både med utleiespørsmålet, og fakultetsstudentene allmøte og fakultetsrådet uttalte seg prinsipielt i tilknytning til de vurderinger av økonomisk og praktisk art som ble foretatt i administrasjonen. Styret ønsket om mulig en avklaring av ordnær i forbindelse med «Utleiesaken». I alt behandlet styret 120 saker. Av spesielle saker i 1988.

Styret avholdt i alt 10 møter, hvorav 1 ekstraordinær i forbindelse med fakultets vanskelige økonomiske situasjon og i ektraordinær i forbindelse med utleiespørsmålet før forstader-skapets møte 25. april og innkalte den forbindelse til et ekstraordinært styremøte 21. april. På dette møte, som på grunn av styrefor-mannens inhabilitet i saken ble ledet av nestformannen Jan H. Heitmann, ja administrasjonen

MF kaller
og uddanner
morgendagens
budbærere

ARSMELDING

FOR
DET TEOLOGISKE MENIGHETSFAKULTETET
1988

